

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκυκλιμὲνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —'Εγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξάμηνῳ δραχ. 55. Τρίμηνῳ δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
'Εξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

'Οδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 42ος

'Αθήναι, 4 Μαΐου 1935

'Ετος 57ον.—'Αριθ. 23

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUBUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἐνα καλὸ δειπνοὶ δὲν εἶναι βέλαια ἀξιοκαταφρόνητο ὕστερα ἀπὸ ἕνα ταξίδι σὰν κι' αὐτὸ ποῦ ἔκανε ὁ Ντάρλι. Μὰ ὥστόσο ὁ Ντάρλι αἰσθανόταν πολὺ μεγαλύτερη νύστα παρὰ πείνα. Γι' αὐτὸ δὲν ἔφαγε παρὰ μόνον μερικὰ φρούτα, ἦπιε ἕνα ποτήρι πορτοκαλλάδα κι' ὕστερα εὐθὺς ξαπλώθηκε σ' ἕνα εὐρύχωρο ντιβάνι ποῦ, σύμφωνα μὲ τὴν ἀνατολίτικη συνήθεια, τοῦ εἶχαν στρώσει σὰν κρεβάτι γιὰ νὰ κοιμηθῇ.

Παρ' ὅλη τὴν νύστα καὶ τὴν κόπωση ποῦ ἔνοιωθε, ὁ ὕπνος ἄργησε πολὺ νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρά του. Ὅλα ὅσα τοῦ εἶχαν τύχει ἦταν τόσο παράξενα, τόσο φανταστικά, ὥστε τὸ μυαλὸ του ἦταν ἀδύνατο νὰ τὰ συλλάβῃ. Ὅπως ὁ ἥρωας τοῦ παραμυθίου τῆς Χαλιμάς, ποῦ ὁ Χαλίφης Χαροῦν-ἄλ-Ρασίδ, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὸν ἔβαλε μιὰ μέρα νὰ παίξῃ τὸν βασιλικὸ του ρόλο, ἔτσι κι' ὁ Ντάρλι συλλογιζόταν, ἂν ὅλα ποῦ ἔδλεπε ἦταν ἀλήθεια, ἢ ἂν τὰ ἔπλαθε μόνον ἡ φαντασία του. Ὁ μόνος ποῦ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν σ' αὐτὴ τὴν ἀπορία ἦταν ὁ φακίρης μὰ κι' αὐτὸς ἀκόμα εἶχε ἐξαφανιστεῖ. Μὰ μήπως κι' αὐτὸς δὲν ἦταν παρὰ πλάσμα τῆς φαντασίας του;

Μὰ ὅχι, ἦταν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ φακίρης ποῦ λίγες βδομάδες πρωτύτερα τὸν εἶχε ἰδεῖ μπροστὰ στὴ μικρὴ παγόδα, καὶ ποῦ εἶπε ἐκεῖνα τὰ παράξενα λόγια. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς γινώριζε τὸν πατέρα του; Ὁ Ντάρλι ἦταν σχεδὸν βέβαιος καὶ δὲν εἶχε ἀμφισβολὰ πὺς ὡς τὸ τέλος ὁ παράξενος αὐτὸς ἄνθρωπος θὰ τοῦ φανέρωνε ὅσα γινώριζε γιὰ τὴν οἰκογένειά του. Μὰ πὺς γινώριζε ὁ φακίρης ἀπὸ ποῦ εἶχε μάθει ὅτι μπο-

ροῦσε νὰ τὸν βρῇ στὸ Ποντισέρυ;

Τὸν εἶχε βοηθήσει ἡ τύχη ἢ ἤξερε γι' αὐτὸν πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔδειχνε;

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ βασάνιζε τὸν Ντάρλι καὶ δὲν μπορούσε νὰ τὸ λύσῃ. Δὲν θυμόταν πὺς στὴ συνομιλία του μὲ τὸν βραγχμάνο τοῦ εἶχε πεῖ πὺς ἦταν ὁ βαφτιστικὸς τοῦ διοικητῆ τοῦ Ποντισέρυ καὶ πὺς ἔχοντας τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ὁ φακίρης μπορούσε εὐκολώτατα νὰ τὸν βρῇ.

Ἐπειτα, μαζὶ μ' ὅλες αὐτὲς τίς σκέψεις ποῦ στριφογύριζαν στὸ μυαλὸ του, δὲν μπορούσε νὰ ξεχάσῃ τὸν νουνό του καὶ τὴν νουνά του. Τί θὰ σκέπτονταν γιὰ τὴν ἐξαφάνισή του; Ὅ' ἀνησυχούσαν ἄραγε, ἢ τὰ ἄλλα

σπουδαῖα ζητήματα ποῦ τοὺς ἀπασχολοῦσαν δὲν θὰ τοὺς ἄφηναν καιρὸ νὰ τὸν θυμηθοῦν αὐτόν; Ἀ, ὅχι, τὸ ἤξερε πολὺ καλὰ πὺς πάντοτε τὸν εἶχαν στὸ μυαλὸ τους καὶ στὴν καρδιά τους. Ἀσφαλῶς θὰ εἶχαν ἀνησυχήσει γι' αὐτόν, καὶ θὰ τὸν εἶχαν ψάξει. Μὰ ποῦ νὰ τὸν βροῦν; Εἶναι τόσο ἀπέραντες οἱ Ἰνδίες.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, βλέποντας τὰ ὄνειρά του καὶ τοὺς πόθους του νὰ πραγματοποιοῦνται, ὅπως δὲν τὸ εἶχε ποτέ του ὀνειρευτεῖ, ὁ μικρὸς Ἰνδὸς συλλογιζόταν πὺς γι' αὐτόν ἦταν πολὺ μεγαλύτερος τίτλος τιμῆς τὸ νὰ εἶναι βαφτιστικὸς τοῦ Ντυπλεῖξ καὶ τῆς πριγκίπισσας Ἰωάννας, ποῦ τοῦ εἶχαν δεῖξει τόση ἀγάπη κι' ἐνδιαφέρον κι' εἶχαν φροντίσει τόσο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς καρδιάς του, παρὰ τὸν ἀνήκη σὲ μιὰ οἰκογένεια βαρβάρων

ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΠΑΤΟ

Κι' ἄλλη Δανάη μὲ τὰ σκυλιὰ της.

'Ανεκοινώθη ἀπὸ τὴν Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων

και σκληρών τυράννων, όπως ο Νατζερ-Σίγκ, που ενώ ο τίτλος τους κι' η θέση τους τους επέτρεπε να φροντίζουν γιατί το καλό ενός εκατομμυρίου ανθρώπων, αυτοί δεν ήταν έξωτοι παρά μόνο κακοί να τους κάνουν.

Εκτός όμως απ' όλα αυτά, το μυστήριο της καταγωγής του του προκαλούσε και κάποια στενοχώρια.

Αν η καταγωγή του τον έκανε να έχει σκέλη και δικαιώματα στο θρόνο του Δεκά, φοβόταν μήπως τυχόν αυτό γινόταν άφορμή να στενοχωρηθεί ο θεός του πατέρα. Ο Ντυπλές υποστήριζε τον Μουτζαφέρ-Σίγκ. Σε ποιά θέση θα βρισκόταν αν ο βαφτιστικός του, ο θεός του γιός, στεκόταν αντιμέτωπος στον σύμμαχό του; Μ' αυτό τον τρόπο θα του δειχνε ο Ντάρλι την ευγνωμοσύνη του, σηκώνοντας τα δπλα εναντίον του, μαζί με τους έχθρους του; Αν οι Ναδάβ του Καρνούλ και της Καδάπας θέλουν να τον βάλουν στο θρόνο του Μουτζαφέρ-Σίγκ, το ξέρει, πώς δεν το κάνουν για να επανορθώσουν μια αδικία, — τέτοια σκέψη ούτε καν θα περνούσε από το μυαλό τους, — αλλά μόνο γιατί αυτό είναι το συμφέρον τους. Κι' αυτός, ένα παιδί μόνο κι' ανυπεράσπιστο, δεν θα είναι παρά ένα όργανο στα χέρια τους, που μια ημέρα, όταν δεν θα τον χρειάζονται πιά, ίσως και να πετάξουν.

Θα τους βοηθήσει λοιπόν αυτός να πραγματοποιήσουν τα σχέδιά τους;

Αυτές οι σκέψεις, και πολλές άλλες ακόμη, τον κράτησαν αγρυπνών επί πολλές ώρες. Στο τέλος όμως ο ύπνος τον κυρίευσε και όταν ξύπνησε το πρωί ο ήλιος βρισκόταν κίβλας ψηλά. Όλα τα πράγματα βρίσκονταν στην ίδια θέση, όπως και το προηγούμενο βράδυ. Ένα πλήθος υπηρέτες στέκονταν μπρος στο κρεβάτι του περιμένοντάς τον να ξυπνήσει. Όπως το προηγούμενο βράδυ ένα λουτρό χλιαρό και άρωματισμένο ήταν ετοιμασμένο γι' αυτόν στο διπλανό δωμάτιο. Έστερα του παρουσίασαν ένα πλούσιο πρόγευμα.

Μά ο Ντάρλι σύμφωνα με τη συνήθειά του άρκέσθηκε μόνο σε φρούτα και σε μερικά γαλατερά.

Στο τέλος, όταν οι υπηρέτες τον έβρισκαν σαν βασιλόπουλο του παραμυθιού, τον δέχτηκαν σε μια αίθουσα όπου βρίσκονταν τραγουδιστές και χορεύτριες που χόρευαν και τραγουδούσαν για χάρη του. Τους παρακολούθησε λίγη ώρα με περισσότερη περιέργεια παρά ευχαρίστηση, γρήγορα όμως τους βαρέθηκε.

Η μονότονη μουσική τον είχε κιά-

λας κάνει να νυστάζει, μά η ανησυχία του τον κρατούσε αγρυπνών και στέν παραμικρό κρότο, στο άνοιγμα κάθε πόρτας τινάζονταν και γύριζε κατά κεί το κεφάλι του. Κάθε φορά όμως η προσδοκία του ήταν μάταιη.

Οι ανησυχίες του και οι στενοχώριες του οι βραδυνές εξακολουθούσαν ακόμη να τον βασανίζουν. Τι έπρεπε να κάνει; ποιά απόφαση να λάβει; Αποφάσισε να αφήσει τα πράγματα να τραβήξουν το δρόμο τους και να ακολουθήσει την έμπνευση της στιγμής.

Έτσι πέρασαν αρκετές ώρες. Έστερα οι σκλάβοι, που δεν είχαν λείψει ούτε μια στιγμή από κοντά του, του έφεραν μια φορεσιά, ασυγκρίτως πολυτελέστερη από εκείνη που του είχαν φορέσει το πρωί. Τό παντελόνι ήταν καμωμένο από το πιο μαλακό κασμίρι, σε σχέδια πλούσια και πολύχρωμα, φουσκωτό στα πλάγια και στενό στους αστραγάλους.

Τό σακκάκι που του φόρεσαν από πάνω, ήταν από λευκό ατλάζι κεντημένο με μαργαριτάρια και με κουμπιά από ρουμπίνια. Στα πόδια του φόρεσαν παπούτσια χρυσοκέντητα και στο κεφάλι ένα μεγάλο σαρίκι, στολισμένο μ' ένα λωφία άδμαντοκόλλητο. Ένα γιαταγάνι, που ή θήκη του λαμποκοπούσε από τα διαμάντια κι' από τα ζαφείρια, περάστηκε από τη χρυσοϋφαντή ζώνη που του είχαν τυλίξει τη μέση του.

Ντυμένος έτσι, σκύβοντας το κεφάλι κάτω από το βάρος του σαρικιού ο Ντάρλι, συνοδευμένος από πολυάριθμη και πολυσυντηγμένη συνοδεία, ακολούθησε έναν αξιωματικό, που κρατώντας το σπαθί του γυμνό στο χέρι, τον οδηγούσε σε μια σάλα που την έκλεινε μια μεταξωτή κουρτίνα κατακόκκινη και χρυσοκέντημένη. Όλοι στο διάβα του γονάτιζαν και τον προσκυνούσαν γέρνοντας το κεφάλι τους ως την γη. Δύο αυλικοί έβαλαν τον Ντάρλι να καθήσει σ' έναν θρόνο από ελεφαντόδοντο, που λαμποκοπούσε από τα πολύτιμα περάδια. Γύρω του στάθηκαν οι σωματοφύλακές του, ντυμένοι μεγαλοπρεπέστατα και με το σπαθί γυμνό στο χέρι.

Μόλις είχε καθήσει ο Ντάρλι στον θρόνο, κι' η κουρτίνα τραβήχτηκε και μπροστά στα μάτια του παρουσιάστηκε μια απέραντη σάλλα γεμάτη ανθρώπους, που στο αντίκρουσμά του έπεσαν ευθύς μπρούμυτα στη γη. Μπροστά στο δικό του θρόνο, σε δύο πολυθρόνες κάπως χαμηλότερες, στέκονταν οι δύο Ναδάβ, του Καρνούλ και της Καδάπας.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Τό γνωστό περιοδικό «Θεατής» εξήγησε από μερικούς επιφανείς λογίους «τη ζωηρότερη μαθητική τους ανάμνηση». Και στο πασχαλινό του τεύχος δημοσιεύει τέτοιες αναμνήσεις του Παλαμά, του Νιρβάνα, του Βενοπούλου, του Μελά, του Παπαντωνίου και του Προβεγγίου. Αναδημοσιεύω παρακάτω τη χαριτωμένη, μά και τόσο διδακτική, ανάμνηση του Νιρβάνα.

Σ. τ. Δ.

ΤΟ ΨΕΜΜΑ

Τό πρώτο μου ψέμμα — μπορεί να είπα και άλλα προτούτα, αυτό όμως είχε για μένα τραγικές συνέπειες — τό είπα μαθητής του Σχολαρχείου, στον Πειραιά.

Είχαμε τότε δάσκαλο των Ίερων τον αρχιμανδρίτη «Ηλία Βλαχόπουλο, περίφημο έροχηρκα τής έποχής του και κατόπι Μακρακιστή και έκδότη του περιοδικού «Κήρυγμα». Ήταν ένας αδύνατος και χλωμός άνθρωπος, αγαθός στο βάθος, μά που δέ μας χάριζε κάστανα. Τόν τρέμαμε όλοι περισσότερο κι' από τό Θεό. Μία ημέρα λοιπόν, στην αρχή του σχολικού χρόνου, βλέποντας στην παράδοση, πώς πολλά παιδιά δεν είχαν πάρει ακόμα τό βιβλίο τους, μάς είπε αυστηρά, πώς στο άλλο μάθημα έπρεπε να έχουμε όλοι μας την «Ίερά Ίστορία» μας, διαφορετικά θα μάς τιμωρούσε. Εγώ, που με τό λεφτά, που μουδωσε ο πατέρας μου, είχα αγοράσει, αντίς γιά την «Ίερά Ίστορία», τίς ιστορίες του Μπερτόλδου και του Μπερτολδίνου, βρέθηκα σε δύσκολη θέση. Και σκέφθηκα να βγώ απ' αυτή — πώς άλλοιως; — μ' ένα ψέμμα.

— Ποῦ είναι τό δικό σου τό βιβλίο; μου είπε στο άλλο μάθημα, περνώντας μπροστά στο θρανίο.

— Τόδωκα να μου τό δέσουν — είπα — και δεν είχε ακόμα έτοιμο.

Φαίνεται όμως, πώς η κοκκινάδα που είχα στο πρόσωπό μου με πρόδωκε.

— Καλά! μου είπε με μια υποπη καλοσύνη όταν τελειώσε τό μάθημα, θα πάμε μαζί στο βιβλιοδέτη να τόν παρακαλέσω κι' εγώ να σοῦ ετοιμάσει γρήγορα τό βιβλίο σου.

Κόκκαλο εγώ! Μία στιγμή, σκέφθηκα να πω όλη την αλήθεια και να ζητήσω συχώρηση γιά τό ψέμμα μου. Έπειτα όμως, συλλογίσθηκα, πώς όλο αυτό ήταν μία φοδέρα και πώς, στο τέλος του μαθήματος, ο Πάτερ «Ηλίας θα είχε ξεχάσει κι' έμένα και τό βιβλίο μου. Άλλά που να ξεχάσει εκείνος! Όταν τελειώσε τό μάθημα, ήρθε κοντά μου και μου είπε αυστηρά:

— Έλα, χαϊδανάκι!.. (Ήταν η λέξη που συνήθιζε). Πάμε...

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

Έκείνο τόν καιρό που η Δανάη χάριξε τόσο γιά τό άμαξάκι, είχε και μία μεγάλη συγκίνηση.

Μία ωραία ημέρα, από τις τελευταίες που έκανε τό φθινόπωρο, πήγαν όλοι όλοι να πάρουν ήλιο στην έξοχή. Δηλαδή η Δανάη, η Σπίθα, ο Μπόμπ, ο Κέοβερος κι' η οδομαγούλη κούκλα Έμμελίνα, που η Δανάη την αγαπούσε πολύ και δεν την αποχωριζόταν σχεδόν στιγμή. Γι' αυτό μάλιστα ζήλευε η Σπίθα, και θάχε όλη τη διάθεση να την κακομεταχειρισθί. Φοβόταν όμως την κυρία της, που συχνά τη μάλλωνε γιά την

Είχα μπλέξει πιά. Τράβηξα μπροστά, σά βρεμμένη γάτα, και με ακολούθησε. Κι' εγώ δεν ήξερα που πήγαινα. Προσπαθούσα όμως να τόν τραβήξω όσο μπορούσα μακρύτερα, μήπως βρεθί στο μεταξύ και μ' αφήσει.

— Ποῦ είναι αυτό τό βιβλιοδετείο; με ρωτούσε, πότε πότε στο δρόμο, καθώς πηγαίναμε.

— Έδώ παρακάτω... τούλεγα.

Και πηγαίναμε... Με τό παρακάτω και με τό παρακάτω, τόν τράβηξα ως τό σταθμό του Σιδηροδρόμου. Παρακάτω δεν είχε πιά, ούτε σπίτι, ούτε μαγαζιά. Αυτός όμως είχε κουράγιο να με ακολουθήσει ως την άκρη του κόσμου. Τότε είδα και απέειδα, σταμάτησα και πήρα τη μεγάλη και τρομερή απόφαση.

— Ψέμματα είπα, δάσκαλε... μουρμούρισα. Δεν τό ξανακάνω.

Ποιός είδε τό Θεό και δεν τόν φοβήθηκε; Έφαγα μπάτσους, μέσ' στη μέση του δρόμου, και... ήσυχασα.

Από τότε, δεν μπορώ να βεβαιώσω, πώς δεν ξαναείπα ψέμμα στη ζωή μου. Κατάλαβα όμως, πώς όσο εύκολο είναι να πη κανείς ένα ψέμμα, τόσο δύσκολο είναι να τό βγάλει πέρα ως τό τέλος. Αν μου ζητήσετε τώρα τόν όρισμό του ψέμματος, θα σάς τόν δώσω με δύο λόγια: «Ψέμμα = Μεγάλος μπελάς».

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΓΒΑΝΑΣ

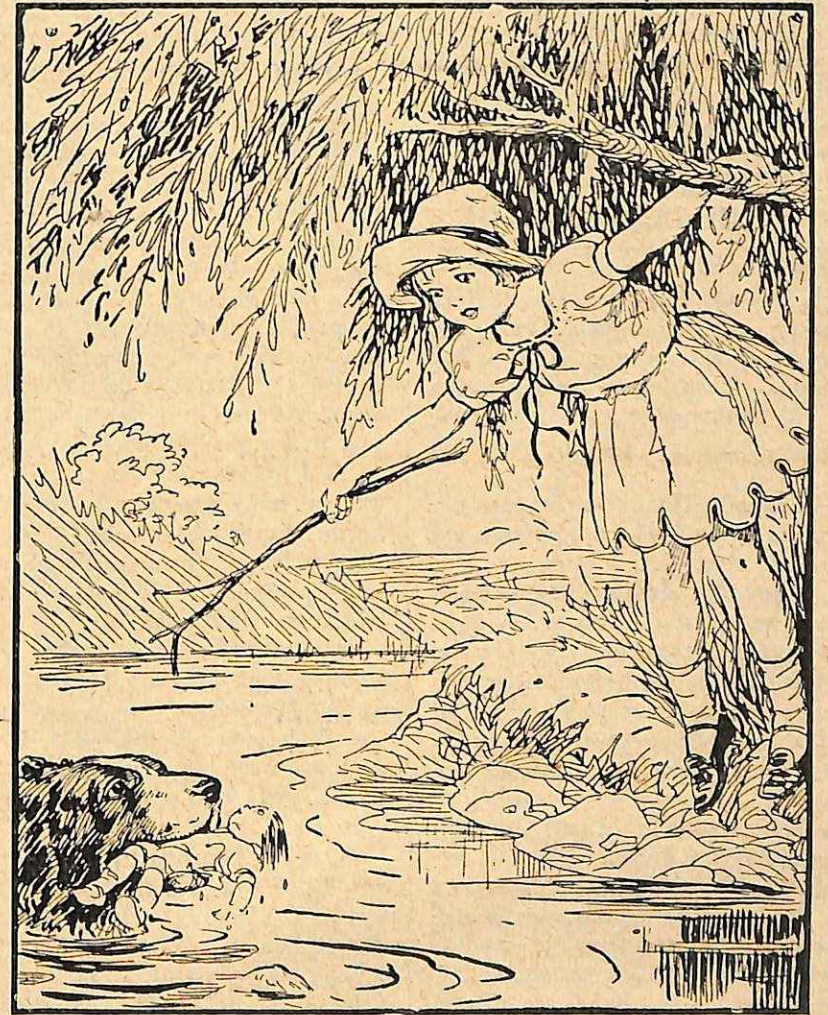
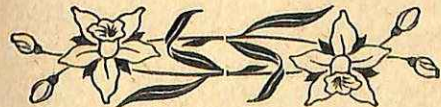
ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ

Χαρά στη γη,
Χαρά στον ουρανό,
Χριστός ανέστη! Πάσχα! Πανηγύρι
Ζωής πηγής!...
Και Φως αληθινό,
Και της Άθανασίας ξυπνητήριο!...

Όσοι πιστοί
Στις εκκλησιές κινοῦν
Και παίρνουν τ' Άγιο Φως με τό κε-
Σεχειλιστή, [ριά τους...
Στά σπίτια όταν γυρνοῦν,
Φέρνουν Χαρά κι' Αγάπη στην καρδιά
[τους!]

Τους εύλογει,
Ή χάρη ή Θεική!...
Πού φαίνεται στην όψη τους χιμένη,
Και με στοργή!...
Άγκαλιασμένοι εκεί
Γλυκοφιλοῦνται όλοι αδελφομένοι!

Χαρά στη γη,
Χαρά στον ουρανό,
Χριστός ανέστη! Πάσχα! Αγάπης
Δροσολογεί... [μέρα
Τήν χήρα, τ' ορφανό
Και κάθε άπαρηγόρητο έδώ πέρα!
ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

άνοητη ζήλεια της και της εξηγοῦσε πώς άλλο είναι η αγάπη που αισθάνεται μια «μπερούλα» γιά την «κορούλα» της — δηλαδή ένα μικρό κορίτσι γιά την κούκλα του — κι' άλλο η αγάπη που αισθάνεται η ίδια γιά τα καλά κι' έξυπνα σκυλιά της. Και πρόσθεσε με σοβαρότητα:

— Η καρδιά του ανθρώπου είναι μεγάλη. Όλο τόν κόσμο χωρεί μέσα!

Αφού έφαγαν ένα σωρό φρυγανιές με μπόλικο βούτυρο και μαρμελάτα, στην όχη ενός χαριτωμένου ρυακιού που κελαιδούσε ακατάπαντα με τό γάργαρο νερό του, η Δανάη κάθισε την Έμμελίνα καβάλλα στο κλαδί μιας ιτιάς και την άφησε κεί, γιά να παίξει κυνηγητό με τα σκυλιά της.

Όταν γύρισε σε λίγο, γιά να ιδί τί έκανε η κούκλα της πάνω στο κλαδί, έβγαλε μια κρανή τρομού: Η οδομαγούλη δεν ήταν πιά εκεί! Είχε σηκωθεί άερας, τό κλαδί της ιτιάς είχε κουνηθεί δυνατά κι' η άμοιση Έμμελίνα, που δεν ήξερε να πιαστή και να κρατηθί, είχε κάνει μπλοῦμ στο ποταμάκι. Και νά, η Δανάη την είδε με φρίκη να παρασύ-

ρεται από το ρέμμα και μια να χάνεται μέσ' στο νερό, και μια να ξαναφαιίνεται στην επιφάνεια.

— Δυστυχία μου! άρχισε να φωνάζει. 'Η 'Εμμελίνα μου!.. Θα πνιγῇ!.. Πνίγεται!..

Ήθελε να όρμηση για να τη σώσει, μα το νερό ήταν όρμητικό και δίσταζε. Εύτυχώς ο Κέβρερος την πρόλαβε. 'Αδίσταχτα αυτός έπεσε στο ποταμάκι, έφτασε κολυμπώντας την 'Εμμελίνα, την άρπαξε με το στόμα του και, βγαίνοντας, την άφησε μούσκεμα στα πόδια της Δανάης.

Έτσι γλύτωσε απ' τον πνιγμό η ροδομάγουλη. Μόνο τα ρούχα της είχαν βραχεί· μα η Δανάη, που η καρδιά της είχε έρθει στον τόπο της, της τάβγαλε και τα κρέμασε στην ίτιά για να στεγνώσουν. Έπειτα ξάπλωσε την κούκλα από κάτω και τη σκέπασε με ξερόφυλλα για να μην κρυολογήσει γυμνή. Σε λίγο ο ήλιος κι' ο άέρας στέγνωσαν τα ρούχα, η μητερούλα της της τα ξαναφόρεσε και γύρισαν όλοι στο σπίτι του γέροντος σοφού για νάφήσουν τον Κέβρερο.

Η Δανάη του διηγήθηκε το άνδραγάθημα του σκύλου του, κι' ο γέρος σοφός είπε πως θα τον σύσταινε στην 'Ακαδημία, για να πάρη το μετάλλιο της 'Αρετής.

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΜΕ ΤΑ ΜΑΒΙΑ ΜΑΤΙΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Η μητέρα της Βεατρίκης ήταν άρρωστη και μη γνωρίζοντας την τόχη του ώρατου τους Πύργου δεν τολμούσε ν' αφήσει το φτωχόσπιτο και την αυστηρή σκιά των ελάτων. Φώναζε όμως το γιό της και του είπε:

— Γεράρδε, είσαι τώρα αρκετά μεγάλος και πρέπει να φροντίσουμε για το μέλλον σου.

Ο Γεράρδος έκαμε δυσχερή μένος μια γκριμάτσα. Τίποτε δεν άγαπούσε περισσότερο από την έλευθερία του δάσους, τις παγοδρομίες πάνω στα λευκά χιόνια το χειμώνα και τα διαβολεμένα κυνηγητά το καλοκαίρι, πλάι στον όρμητικό καταρράχτη.

Πρέπει λοιπόν να μάς αφήσης, έξακολούθησε η δυστυχισμένη γυναίκα. Πάρε το σπαθί του πατέρα σου και πήγαινε να παρουνιστής στο παλάτι. Πες πως ανήκεις σε οικογένεια ευγενών και ζήτησε να σε πάρουν για ακόλουθο. Κι' όταν θα γίνης και συ μεγάλος άρχοντας, μη λησμονήσης δυο γυναίκες που θα γερσουν έδω ελομόναχες. Φύλαξε την πίστη των πατέρων σου και την τιμή του όνόματός σου. . . Πήγαινε, άγαπημένο μου παιδί, έκει που σε φωνάζει η ζωή. . .

Με τη καρδιά βαρεία ο Γεράρδος υπάκουσε. Άγκάλιασε τη μητέρα του και την άδερφή του και πήρε το φειδωτό μονοπάτι που κατέβαινε στην πεδιάδα.

Το βράδυ η Βεατρίκη σήκωσε τα μαδιά της μάτια σ' ένα παλιό, μκυρισμένο καθρέφτη που είχε βρεθεί στο έρημόσπιτο κι' άναστένανε:

— Οι ρυτίδες και τ' άσπρα μαλιά θάρθουν γρήγορα τώρα!

Κι' ήταν τόσο λυπημένη που δεν σκεφτόταν πως ήταν μόνο είκοσι χρόνων, ούτ' έβλεπε πως ο παλιός καθρέφτης είχε πάρει μια καινούργια λάμψη, καθρεφτίζοντας την πανώρια μορφή της. Έστερα ξανάρθε να κεντήση πλάι στο παράθυρο προσμένοντας μια χαραυγή που δεν έρχόταν.

Ο Γεράρδος στ' άναμεταξύ είχε φτάσει στην πρωτεύουσα του βασιλείου. Παρουσιάστηκε στο παλάτι κι' έπειδή η όμορφη κορμιστασιά του έκαμε έντύπωση, τον έκαμαν άμέσως βασιλικόν ακόλουθο.

Θάθελε πολύ να μπορούσε να μιλήσει και με τον ίδιο το βασιλιά, μ' αυτός βρισκόταν πάντα κλεισμένος στα διαμερίσματά του. Δεν έβγαине από κει μέσα παρά σάν πήγαινε κάλλια για κυνήγι άνάμεσα απ' τ' άγρια δάση.

Όταν ο Γεράρδος κατώρθωσε να τον δῇ, σ' ένα απ' τα παράξενα αυτά κυνήγια, που βαστούσαν πολλές φορές κι' ως τη νύχτα, δεν μπόρεσε να κρύψει την έκπληξή του. Δεν είχε άντικρύσει ποτέ του πιο ευγενική μορφή, ποτέ του όμως δεν είχε μαντέψει και μια τέτοια βαθεία θλίψη, σάν αυτή που καθρεφτιζόταν στα μάτια του βασιλιά.

Κρυφόλεγαν πως ο 'Ερρίκος ήταν πολύ δυστυχισμένος. Ήταν το βάρος της έξουσας που τον σύντριβε, λυπόταν για τη παλιά του ζωή που την είχε περάσει χωρίς καμιά φροντίδα και που ένα στέμμα του τη σκότωσε, ήταν κάποια κρυφή πίκρα που τον σπάρανε; Κανένας δεν ήξερε να πῇ. . .

Ένα άπόγεμα που ο Γεράρδος χάζευε μαζί με κάποιο φίλο του σε μια απ' τις ταράτσες του παλατιού τον κόσμο που περνούσε στο δρόμο, μια

πλούσια άμαξα σταμάτησε μπροστά στην είσοδο του άνακτόρου. Οι λακές έτρεξαν, άνοιξαν τη πόρτα του άμαξιού κι' από μέσα κατέβηκε μια πεντάμορφη άρχόντισσα.

— Ποιά είναι αυτή; ρώτησε ο Γεράρδος.

— Η θυγατέρα του βασιλιά του Βοριά, είπε ο φίλος του. Όλοι τη θαυμάζουν για την όμορφιά της και λένε πως ωραιότερη γυναίκα δεν υπάρχει στον κόσμο. . . Ο λαός θάθελε πολύ μια βασίλισσα. Μα η βασιλοπούλα του Βοριά θά χάση κι' αυτή τον κόπο της, όπως κι' όλες οι άλλες. Θερρώ και βλέπω το βασιλιά να την κοιτάζει κι' ύστερα κουνώντας το κεφάλι λυπημένα να ψιθυρίζει: «Δεν είν' αυτή». Και να ξαναπέφτη στα μελαγχολικά του όνειροπολήματα.

— Λοιπόν, είπε ο Γεράρδος, κάποια θάξη στο μυαλό του ο βασιλιάς.

— Ίσως. Δεν είν' εύκολο όμως να ξέρη κανείς τίποτα θετικό. Όταν παρουνισάεσαι στο Μεγάλο Συμβούλιο παίρνει αποφάσεις και για τα πιο δύσκολα ζητήματα με τόσην ευκολία και αποφασιστικότητα που είναι να θαυμάζης. Έπειτα όμως σάν να μην τον ενδιαφέρει τίποτα άλλο άποτραδιέται στα σκοτεινά του διαμερίσματα, μέσα σε μια κάμαρα που κανείς ποτέ δεν την είδε και κρατάει ο ίδιος το μοναδικό της κλειδί.

Στην είσοδο σκοποί φυλανε νύχτα μέρα. Τί κάνει εκεί μέσα, κλεισμένος μέσα σε τέσσερις τοίχους; . . . Δουλεύει; Δεν το ξέρω, μα μένει εκεί ώρες και ώρες και μάς έχει είδοποιήσει όλους πως όποιος θά δοκίμαζε να μπῇ μέσα σ' αυτό το μυστηριώδες δωμάτιο θά τιμωριόταν με θάνατο. . .

Η φωνή του ακόλουθου έτρεμε από φόβο. Μα ο Γεράρδος, που ήταν μαζί περίεργος και ριψοκίνδυνος άναστένανε:

— Άχ! Πόσο θάθελα να έβλεπα τί κρύβεται μέσα σ' αυτή την κάμαρα!

— Εγώ λέω πως το καλύτερο που θάκανες είναι να μην το σκέπτεσαι πιά, γιατί αν το ληστήσεις και πατήσης το πόδι σου μέσα, κακομοίρη μου, είσαι χαμένος! Έξάλλου είναι τόσο καλά φυλαγμένο αυτό το δωμάτιο, που δε θά σ' αφήσουν να περάσης.

Κι' έδειξε με το δάχτυλο στο τελευταίο πάτωμα της πτέρυγας των άνακτόρων που χωνόταν μέσα στους κήπους, ένα παράθυρο κλεισμένο με βαρεία σίδερα.

— Άπ' όλα τα μέρη είναι άπροσπέλαστη.

— Ποιός ξέρει; . .

Κι' ο Γεράρδος άπομακρύνθηκε

μη έχοντας τώρα πιά άλλη επιθυμία απ' το να μάθῃ τί κρυβόταν μέσα σ' αυτούς τους τοίχους. Τη νύχτα όνειρευόταν άμύθητους θησαυρούς που βρίσκονταν τάχα εκεί μέσα, άνάμεσα στους σκοπούς και στα σιδεροφραγμένα παράθυρα. Χρυσάφι, διαμάντια άστραφτοκοπούσαν μπροστά στα μάτια του. . . Κι' άλλοτε πάλι φανταζόταν κάποιο φοβερό δράμα να κρύβεται πίσω απ' τα παράθυρα που άναβαν το ήλιοθαύλεμα, δεν άνοιγαν όμως ποτέ.

Κάθε βράδυ τριγύριζε στο μεγάλο πάρκο. Την ώρα που οι παλιές όνειροστοιχίες ήταν έρημες, τρύπωνε άνάμεσα απ' τους πυκνούς θάμνους κι' έφτανε έτσι ως το παράθυρο που συγκέντρωνε όλη του την περιέργεια.

Όλα τ' άλλα παράθυρα γύρω είχαν κλεισμένα τα βαρεία τους παντζούρια γιατί όλόκληρη αυτή η πτέρυγα ήταν άκατοίκητη· ο βασιλιάς ήθελε νάχη τυλιγμένο το έρημητήρι του μέσα στη γαλήνη και στη σιγή.

Τριγύρω τα όλόδροσα παρτέρια μεθούσαν με το άρωμα τους το μικρό μελαχροινό ακόλουθο που όνειρευόταν τρελλές περιπέτειες. Τα δάχτυλά του άρχισαν κιόλας να φαχουλεύουν τον πέτρινο τοίχο. Ύπνηρχαν προεξοχές πάνω στην πέτρα, έξωστες που μπορούσαν να τον βοηθήσουν, ένας γέριχος και δυνατός κισός. . .

Δεν θάταν και τόσο δύσκολο νάνέβη κανείς ως το άπαγορευμένο παράθυρο.

Κι' ένα καλοκαιριάτικο βράδυ, που μια άποπνιχτική ζέστη βάραινε άκόμα πάνω στη κοιμισμένη πόλη, ο Γεράρδος δε βάσταξε πιά. Τα παραθυρόφυλλα ήταν διάπλατα, ένα ρόδινο φέγγος έβγαине από μέσα.

Κι' εν τούτοις ο βασιλιάς κοιμόταν αυτή την ώρα στα διαμερίσματα που έβλεπαν στο προαύλιο των άνακτόρων.

— Όχι, ήταν μεγάλος ο πειρασμός. . . Ο Γεράρδος θά μάθαινε επιτέλους αυτό που κανείς δεν ήξερε. . . Δεν θάμενε παρά ένα λεπτό εκεί μέσα, αλλά θά μάθαινε.

Ένα τέταρτο άργότερα γλυστρούσε, λεπτός κι' ευκίνητος καθώς ήταν, άνάμεσα απ' τα σίδερα που έφραζαν το παράθυρο κι' έπεφτε λαφύρος μέσα σ' ένα στενό δωμάτιο, μέσα σ' ένα δωμάτιο άδειο. . . ναι, όλότελο άδειο. . . χωρίς ένα έπιπλο, χωρίς ένα βάζο, χωρίς ένα χαλί.

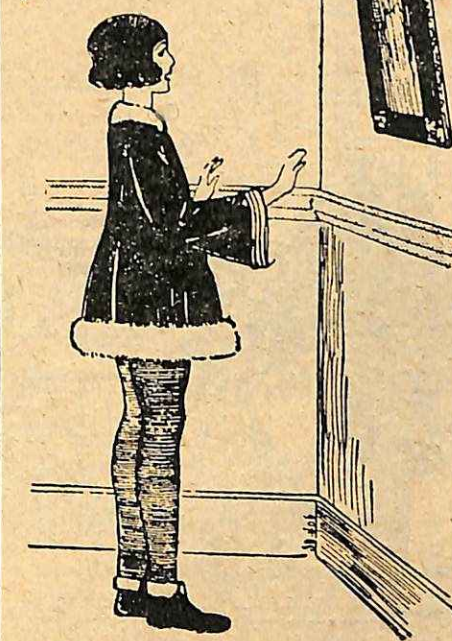
Ο Γεράρδος παρ' όλιγο νάφήση μια φωνή απ' την έκπληξή του. Αυτό ήταν λοιπόν όλο το μυστήριο; . . Μα την αλήθεια άξιζε τον κόπο; . . Ο σκοτεινός και συνοφρωμένος 'Ερ-

ρίκος δεν ήταν λοιπόν παρά ένας χωρατατζής.

Πῆρε ώστόσο ο Γεράρδος τη λάμπα κι' έφερε γύρω όλη την κάμαρα, όταν, σηκώνοντας το φως πάνω απ' το κεφάλι του, είδε ξαφνικά ένα μεγάλο πορτραίτο που του χαμογελούσε. . . Ένα μεγάλο πορτραίτο που κρεμόταν πάνω στο γυμνό τοίχο.

Κι' αυτή τη φορά ο Γεράρδος παρ' όλιγο νάφήση τη λάμπα απ' τα χέρια του. Έτρεξε κοντά στην εικόνα, χωρίς να προσέχη μην άκουστούν τα βήματά του. Όχι, είχε τρελλαθεί. . .

Κι' όμως δε γελιόταν· αυτή τη ζωγραφιά τη γνώριζε. Βρισκόταν έδω και πολλά χρόνια στον Πύργο, πλάι σε κείνο το εί-

«Έμεινε να το θαυμάσει για πολλήν ώρα. . .» (Σελ. 269, στ. β').

ρηνικό άκροθαλάσσι. Την είχε ζωγραφίσει, θυμόταν, κάποιος άγνωστος ζωγράφος που έφυγε εύθως χωρίς να πῇ τ' όνομά του. Κι' ήταν η Βεατρίκη. . . ναι, η Βεατρίκη στα δεκάξη της χρόνια με τα χρυσάφνια μαλλιά της τα ροδαλά της μάγουλα και τα μεγάλα μαδιά μάτια της.

Ο Γεράρδος δε σκόπευε να μείνη περισσότερο από λίγα λεπτά μέσα σ' αυτή την επικίνδυνη κάμαρα, όπου έπαιζε με το κεφάλι του, μα το πορτραίτο αυτό του άκαμε τόση έντύπωση που έμεινε έκατακτικός να το θαυμάζει για πολλή ώρα.

Ήταν όλες οι γλυκές θύμησες που ξαναγύριζαν· ο γαλάζιος ούρανος, η ξανθιά άμμουδιά κι' η άνέμελη ζωή. . . Κι' ύστερα ένα σωρό άλλες, λυπητερές αυτές. . . Το δάσος, τ' άπόμακρο βουνό όπου βρίσκονταν τώρα μονα-

χές η Βεατρίκη κι' η μητέρα του. Αυτή την ώρα η Βεατρίκη θά τραγουδούσε άκουπισμένη στο παράθυρό της, κι' ίσως να χαμογελούσε κιόλα μ' αυτό το θαυμάσιο χαμόγελο που είχε και στο πορτραίτο.

Και του Γεράρδου του έρχόταν να κλάψη μαζί και να γελάση. Γιατί παρ' όλη την ευτυχισμένη ζωή που περνούσε στο παλάτι, έρχονταν στιγμές που αισθανόταν φοβερή μοναξιά.

Κι' ήταν τόσο άπορροφημένος, που δεν άκουσε την πόρτα νάνοίγη. Μια φοβερή φωνή τον έβγαλε απ' τ' όνειρό του. Γύρισε άπότομα.

Ο βασιλιάς 'Ερρίκος βρισκόταν μπροστά του κίτρινος από θυμό.

— Ξέρεις τί σε περιμένει τώρα;

— Ξέρω, είπε ο Γεράρδος ήρεμα, είμαι όμως το ίδιο πολύ ευχαριστημένος που μπῆκα έδω μέσα.

— Δυστυχισμένε! φώναξε ο βασιλιάς τρέμοντας από όργη. Η είσοδος σ' αυτή την κάμαρα ήταν άπαγορευμένη! Τόλμησες να παρακούσης τη διαταγή μου. Θα πεθάνης! Κι' ύστερα από λίγο, δείχνοντας το πορτραίτο, πρόσθεσε σάν να μιλούσε μόνος του: γι' αυτήν έπολέμησα, γι' αυτήν έγινα βασιλιάς. . . Και τώρα που ήθελα να την κάμω βασίλισσά μου, έχω χάσει τα ίχνη της. . .

Μ' όλο που δεν είχε όρεξη να γελάση, ο Γεράρδος δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα χαμόγελο.

— Συγγνώμην, Μεγαλειότατε, νομίζω πως δεν ξέρετε ποιος είμαι· είπα. Το πρόσωπο που παριστάνει αυτό το πορτραίτο έγω το γνωρίζω. . .

— Το γνωρίζεις;

— Είμαι η άδερφή μου, η Βεατρίκη.

— Ζει;

— Και βέβαια. . . Έχω μάλιστα άπάνω μου το τελευταίο της γράμμα.

Ο 'Ερρίκος έσφίξε το Γεράρδο στην άγκαλιά του. . .

... Την άλλη μέρα πάνω σ' ένα χρυσότόλστο όλογο, με συνοδεία από δώδεκα λιγερόκορμους καθάλλαρηδες κι' έχοντας το Γεράρδο στο δεξί του πλευρό, ο βασιλιάς έφτανε στο έρημόσπιτο, εκεί στην άκρη του δάσους, να πάρη τη ξανθιά παιδούλα.

Σκυμμένη στο παράθυρο της η Βεατρίκη, είδε την άστραφτερή πλημύρα απ' τις λαμπρές πανοπλίες και χαμογέλασε. — Σας πρόσμενα. . . είπα.

Τώρα είναι βασίλισσα. Έγινε γυναίκα του 'Ερρίκου, εκείνου του νέου φαρα, που ενώ μάζευε κοχύλια στα κροθαλάσσια, έβλεπε να σχεδιάζεται μπροστά του μέσ' στη σκιά ένα φωτεινό στέμμα. . .

(Παράφραση)

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΡΓΟΥΕΡΙΤ ΒΟΥΡΓΕΤ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

“Ολες οι ιδέες που ήταν τόσο καθαρές και τακτοποιημένες στο μυαλό της θόλωναν μονομιάς κι’ αισθάνθηκε απερίγραπτη στενοχώρια. Δεν ήταν περίεργο; “Όλη της ή εμπιστοσύνη κι’ ή πεποίθησή που είχε στον έαυτό της σωριάζονταν σε συντρίμματα και τώρα αισθανόταν τον έαυτό της τόσο δειλό και σαστισμένο, που δεν ήξερε τί έπρεπε να πη.

“Όπως σε κάθε παιδί, της χρειαζόταν για να πάρη θάρρος μια συμπαθητική ατμόσφαιρα, ένας καλός συγκαταβατικός λόγος. “Η αντίπαθεία, ή δυσπιστία την έκανε να παγώνει και να κάνει το άναποδο απ’ εκείνο που έπρεπε.

“Η Μαρία-Ρόζα έβαλε υπεράνθρωπη προσπάθεια για να συνέλθη απ’ αυτή την ταραχή. Στο τέλος κατόρθωσε ν’ απαντήσει, δίνοντας όσο πιο φυσικό τόνο μπορούσε στη φωνή της:

— Ναί, έρχομαι για το έγγραφο. Ξέρετε εκείνο το περίφημο έγγραφο, το σχέδιο από την έφευρεση που είχε εξαφανιστεί. Λοιπόν, το έγγραφο αυτό βρέθηκε. Το βρήκα εγώ...

Καταλάβαινε πως μπερδεύονταν και πως δεν θα κατάφερνε να τὰ πη όλα ως το τέλος. “Ενοιωθε πως είχε γίνει κατακόκκινη. Τὰ μάγουλά της πετούσαν φλόγες.

— “Αλήθεια; Έκανε ο κύριος Μαινών, παίζοντας με τὰ δάχτυλά του πιάνο επάνω στο γραφείο. Και πότε το βρήκες, μικρούλα μου;

— Τό Σάββατο το βράδυ.

— Σήμερα όμως έχουμε Πέμπτη. “Αφού πρόκειται για ένα τόσο σπουδαίο έγγραφο, πως άργησες τόσο πολύ;

— Γιατί με είχαν φυλακισμένη, κύριε.

— Ποιός.

— “Ο Ράσκιν.

— Αυτό το όνομα μου είναι άγνωστο. Στη δικογραφία δεν αναφέρεται πουθενά. Και πως σὰς πήρε από το σπίτι και σὰς μετέφερε εκεί που σὰς φυλάκιζε;

— Δεν ξέρω, κύριε, είχα λιποθυμήσει.

— Και σεις πως φύγατε από εκεί μέσα.

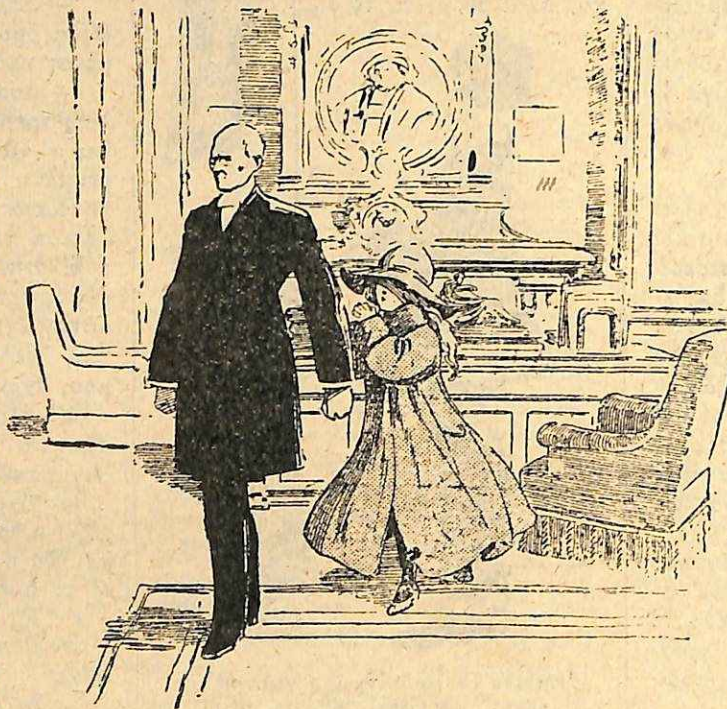
— Με βοήθησαν κι’ έδραπέτευσα.

— Ποιός σὰς βοήθησε. Πως τὸν λένε;

— Κάτι παιδιά, κύριε. Τὸ οικογενειακό τους όνομα δεν τὸ ξέρω.

“Ο δικαστής ζάρωσε τὰ φρύδια του.

— Μικρούλα μου, έκανε σε όλες μου τις ερωτήσεις μου απαντὰς: «Δεν ξέρω». Κι’ από τὸ άλλο μέρος έρχεσαι και μου λες πως έχεις να μου κάνης μια σπουδαία ανακοίνωση.

«— Κύριε, κύριε, φώναξε ή Μαρία Ρόζα, τρέχοντας πίσω από τὸ δικαστή». (Σελ. 270, στ. γ’)

— Μὰ κύριε, σὰς λέω αλήθεια! διαμαρτυρήθηκε ή καϊμένη ή Μαρία-Ρόζα. Θὰ τὸ ἴδῃτε και μόνοι σας. Δεν σὰς ζητάω τίποτε. Δόστε μου μόνο δυὸ αστυφύλακες για να πάω στὸν πύργο τοῦ Ναβάργ γιατί μοναχή μου δεν τολμῶ να μπῶ. “Αν ὁ Ράσκιν μ’ ἀντίκρυζε μπροστά του θὰ με σκότωνε. Δόστε μου κάποιον για να με προστατεύσει κι’ ἀμέσως θὰ σὰς φέρω τὸ έγγραφο. Εἶναι μέσ’ στὸν πύργο τῆς κρύπτης. Μόνον ἐγὼ κι’ ὁ Ράσκιν ξέρουμε πως ἀνοίγει ή μυστική πόρτα. Γι’ αὐτὸ ὁ Ράσκιν θέλησε να μ’ εξαφανίσῃ, γιατί ἀνακάλυψε τὸ μυστικό του.

— Μικρή μου δεσποινίς, τὴν ἔκοψε ψυχρὰ ὁ δικαστής, ὁ δίκην Ναβάργ έχει ἐπηρεάσει πολὺ κόσμος. Τώρα και

μια βδομάδα δεν κάνω τίποτε ἄλλο παρὰ να λαμβάνω γράμματα και να δέχομαι ἀνθρώπους που μου διηγούνται κάθε λογῆς παραμύθια για ναποδείξουν τὴν ἀθωότητα τοῦ κατηγορουμένου. “Ομολογῶ πως τὸ παραμύθι που μου διηγηθήκατε εἰς ἐξοπερνάει όλα τὰλλα. Λοιπόν εἶμαι ὁποχρεωμένος να σὰς πῶ, ὅχι, σ’ ἐτι με παρακαλέσατε. Δεν μπορῶ να διατάξω να συλλάβουν τὸν Ράσκιν σας, ἀφού οὔτε τὸν ξέρω οὔτε ἔχω καμμιὰ ἀπόδειξη τῆς ἐνοχῆς του. Κι’ οὔτε μπορῶ να σὰς δώσω μαζὶ σας δυὸ χωροφύλακες, γιατί τοὺς χρειάζομαι και δεν μπορῶ να τοὺς στερηθῶ χωρὶς κανένα λόγο. “Αν μπορούσατε να μου φέρετε εἰς ἐξοδείξεις για τὴν ἐνοχὴ τοῦ Ράσκιν, τότε βέβαια θὰ ἦταν διαφορετικὰ τὰ πράγματα, και ὁ Γκὺ θὰ ἔβγαине ἀπ’ τὴ φυλακή. Εἰδεμὴ ή δίκη θὰ τραβήξῃ τὸ δρόμο της. Αὐτά, μικρή μου δεσποινίς, και λυποῦμαι πολὺ.

“Ο δικαστής είχε σηκωθεί και προχωροῦσε πρὸς τὴν πόρτα. “Η Μαρία-Ρόζα κατάλαβε πως όλα είχαν τελειώσει, πως δεν είχε ἐπιτύχη τίποτε, πως δεν μπόρεσε να πείσει τὸν δικαστή ὅτι ὁ Γκὺ ἦταν ἀθῶος.

“Ο δικαστής είχε σηκωθεί και προχωροῦσε πρὸς τὴν πόρτα. “Η Μαρία-Ρόζα κατάλαβε πως όλα είχαν τελειώσει, πως δεν είχε ἐπιτύχη τίποτε, πως δεν μπόρεσε να πείσει τὸν δικαστή ὅτι ὁ Γκὺ ἦταν ἀθῶος.

Κι’ ἔξαφνα βρήκε εκείνο που ή ταραχή τῆς πρώτης στιγμῆς τὴν είχε κάνει να ξεχάσει, εκείνο που έπρεπε να πη πρὶν ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. Πήδησε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα της κι’ ἔτρεξε πίσω ἀπὸ τὸν δικαστικό.

— Κύριε, κύριε, φώναξε, ἐνῶ ή συγκίνηση ἐπνιγε τὴ φωνή της. “Εγὼ δεν εἶμαι ή ξαδέλφη τοῦ Γκὺ, εἶμαι ή Μαρία-Ρόζα ντὲ Ναβάργ.

Πολὺ ἀργά. “Η πόρτα ἔκλεινε ἀφήνοντάς τὴν μόνη στὸ δωμάτιο. Τὰ βήματα τοῦ δικαστῆ ἀκούγονταν γοργὰ ναπομακρύνονται στὸ διάδρομο.

“Η Μαρία-Ρόζα είχε χάσει τὸ παιχνίδι της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ’

Στὸ στόμα τοῦ λύκου

“Όταν κατάλαβε ή Μαρία-Ρόζα ποὺ βρισκόταν εἶδε πως στεκόταν στὴ μέσῃ τοῦ δρόμου με σκυφτὸ τὸ κεφάλι και τὰ χέρια κρεμασμένα, σὰν ζαλισμένη ἀπὸ ἕνα μεγάλο κτύπημα.

Κι’ αλήθεια δεν ἦταν μικρὸ τὸ κτύπημα που τῆς ἔτυχε. “Όλο τὸ σχέδιό της βασιζόταν σ’ αὐτὴ τὴν ἐ-

πίσκεψη. Τί είχε ζητήσει; Δυὸ χωροφύλακες μονάχα για να τὴ συνοδεύουν ὡς τὸν πύργο. Και τώρα όλα τὰ σχέδιά της γκρεμίζονταν, όλες τῆς οἱ ἐλπίδες ἔσθυναν.

“Όχι, μοναχὴ της ἦταν ἀδύνατο να πάη, και να μπῇ μέσα. Τὸν πύργο τὸν ἤξερε πολὺ καλά. Μια μόνο πόρτα ἔμενε ἀνοιχτή, αὐτὴ που ἔβγαίνε στὴν κρεμαστὴ γέφυρα. Μὰ ἐκεῖ στεκόταν πάντα ὁ θυρωρός, κι’ αὐτὸς ἦταν συνένοχος τοῦ Ράσκιν. “Ο Θεέ μου, να περάσει ἀπὸ μπροστά του χωρὶς καμμιὰ συνοδεία, χωρὶς κανένα για να τὴν προστατεύῃ, θὰ ἦταν ἀδύνατο. Με τὸ πρώτο θὰ τὴν ἀναγνώριζαν, και θὰ τὴν ξανάπιαναν. Και ποῖα θὰ ἦταν ή τύχη της τούτῃ τὴ φορά; Πολὺ χειρότερη ἀπ’ τὴν πρώτη βέβαια. Μόνον και ποὺ τὸ συλλογιζόταν ή Μαρία-Ρόζα ἐνοιωθε τὸν ἑαυτὸ της να παγώνῃ και να τὴν κυριεύῃ ἕνας ἀκατανίκητος φόβος, που τὴν ἔδιωχνε μακριὰ ἀπὸ τὴν πόρτα αὐτὴν, που δεν θὰ τολμοῦσε ποτέ της να διαβῇ.

“Αλλωστε ἀν τὴν ξανάπιαναν, πως θὰ μπορούσε πὰ να σώσει τὸν Γκὺ; “Η θυσία τῆς ζωῆς της θὰ πῆγαινε ἄδικα ἀφού δεν θὰ πετύχαινε τὸν σκοπὸ της.

Και ὅμως!

Σταυτιὰ τῆς Μαρία-Ρόζας ἀντηχοῦσαν ἀκόμη τὰ λόγια που τῆς είχε πει ὁ δικαστής: «“Αν μπορέσετε να μου φέρετε τὸ έγγραφο καθώς και τις ἀποδείξεις για τὴν ἐνοχὴ τοῦ Ράσκιν, τότε ὁ Γκὺ θὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος...»

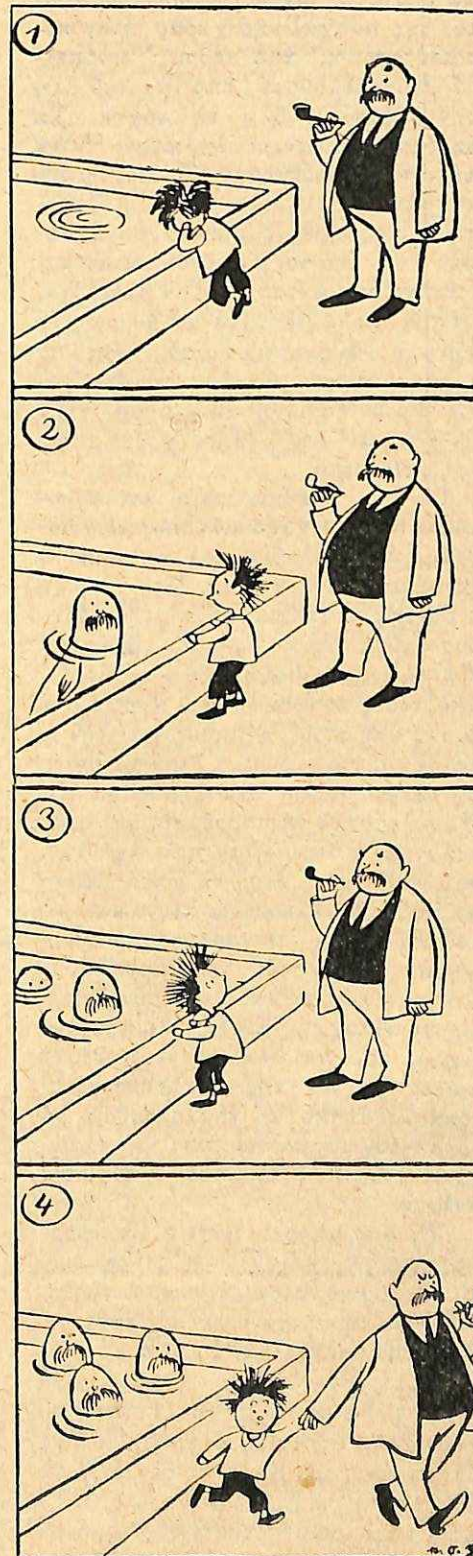
Τὸ έγγραφο βρισκόταν μέσ’ στὴν κρύπτῃ· ἀσφαλῶς και τὸ γράμμα πρὸς τὸν Ράσκιν ἐκεῖ μέσα θὰ βρισκόταν. Γιατί ή Μαρία-Ρόζα ἔκανε τὸν ὀρθὸ συλλογισμό, πως ὁ Ράσκιν ἀφού τῆς πήρε τὸ πορτοφύλι με τὸ γράμμα ἀπὸ τὰ χέρια της, ἀσφαλῶς δεν θὰ τὸ ἔσχιζε, πρώτον γιατί τὸ γράμμα αὐτὸ θὰ τοῦ ἦταν πολὺτιμο και τοῦ ἐξασφάλιζε τὴν ἀμοιβή του, και γι’ αὐτὸ είχε συμφέρον να μὴν τὸ καταστρέψῃ και ὕστερα γιατί είχε τὴν ἰδέα πως είχε ἀπαλλαχθεῖ για πάντα ἀπὸ τὴ μικρὴ ἀντίπαλό του.

“Η Μαρία-Ρόζα σκεπτόταν πολὺ λογικὰ και ἀφού ἔκανε τὴ σκέψη πως όλα τὰ πειστήρια έπρεπε να βρίσκονται ἀναγκαστικὰ μέσ’ στὴν κρύπτῃ, ἔδωξε τὸ συμπέρασμα πως για να τὰ πάρῃ έπρεπε με κάθε θυσία και χωρὶς να χάσει οὔτε στιγμὴ καιρό, να φθάσῃ ὡς ἐκεῖ. “Αλλὰ πως; Δεν ἤξερε. Εἶχε τὴν ἐλπίδα πως εἴταν θὰ ἔφθανε ἐκεῖ ή Θεῖα Πρόνοια θὰ τὴν καθοδηγοῦσε.

Κατάκοπη, ἀλλὰ με ἀναστηλωμένο

τὸ ἥθικὸ της, ή μικρούλα ξαναπήρε τὸ δρόμο τοῦ σταθμοῦ. “Επήγαινε στὸ Ναβάργ, ἔχοντας τὴ συναίσθηση ὅτι βάζει πρὸς τὸν κίνδυνο, ὅτι μπορεῖ αὐτὸ τὸ τόλμημα της να τῆς

ΤΑ ΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ

Μια ἀστεία ἱστορία σε 4 εἰκόνες χωρὶς λόγια.

“Ανεκρινώθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

στοίχιζε τὴ ζωή. “Όστόσο περήφανη και γενναία καθώς ἦταν, δεν λιποψύχισε οὔτε για μιὰ στιγμὴ, γιατί ἤξερε πως αὐτὸ ἦταν τὸ καθήκον της.

Εὐτυχῶς τὸ πορτοφολάκι που τῆς είχε δώσει ή καλὴ “Ελένη ἦταν ἀκόμη ἀρκετὰ γεμάτο, ὥστε να μπόρεσῃ να αγοράσῃ ἕνα μπαλιέτο για τὸ Αἰξ-λε-Μπαίν. Χώθηκε ἀπαράτηρη τὴ μέσῃ σ’ ἕνα βαγόνι τρίτης θέσης και καθῆσε ἀκούνητῃ σε μιὰ γωνιά.

“Εξω είχε ἀρχίσει να σουρουπώνῃ. “Εδῶ κι’ ἐκεῖ σκορπισμένα μέσ’ στὸν κάμπο ἀρχίζαν νὰνάθουν τὰ φῶτα στὰ ἐξοχικὰ σπιτάκια. Θὰ ἦταν δίχως ἄλλο λάμπες φτωχικῆς που θὰ φωτίζαν ἐργατικῆς οἰκογένειες, μαζεμμένες γύρω ἀπὸ τὸ κοινὸ τραπέζι, τώρα που θὰ τέλειωσε ή δουλειὰ τῆς ἡμέρας.

Και ή Μαρία-Ρόζα βλέποντας ἀπὸ μακριὰ τὰσθενικὰ φωτάκια, ἐνοιωθε τὴν καρδιά της να σφίγγεται και τῆς ἐρχόταν διάθεση να κλάψῃ. “Εκείνο τὸ βράδυ ἀισθάνονταν τόσο ἔρημο, τόσο χαμένο, τόσο ἀνυπεράσπιστο τὸν ἑαυτὸ της... Εἶχε κι’ αὐτὴ κάποτε τὸ σπίτι της και τοὺς δικούς της που τὴν λάτρευαν· τώρα τὰ είχε χάσει όλα κι’ ἀναρωτιόταν ἀν θὰ τὰ ξανάβρισκε ποτέ.

“Όστόσο προσπάθησε να ἐπιβληθῇ στὸν ἑαυτὸ της και να πάρῃ πάλι θάρρος. Τὸ τραῖνο ἔμπαινε στὸ σταθμὸ τοῦ Αἰξ-λε-Μπαίν.

Και σήμερα ὅπως και τὴ βραδυὰ που είχε πρωτοέρθει στὸ Ναβάργ, φέτος τὸ καλοκαίρι, ὁ σταθμὸς ἦταν γεμάτος κόσμος κομφό, μὰ μέσ’ στὸ πλήθος κανεὶς δεν περίμενε τὴ μικρὴ ταξιδιώτισσα. Κανένα ἀμάξι δεν είχε σταλεῖ για να τὴν φέρῃ στὸ σπίτι. Κι’ ή Μαρία-Ρόζα, παρ’ όλα τὰ λεπτὰ καστόρινα παπουτσάκια της, που κάθε ἄλλο παρὰ κατάλληλα ἦταν για μιὰ τέτοια ὁδοιπορία, πήρε με ἀπόφραση τὸ δρόμο που ὀδηγοῦσε στὸ Ναβάργ.

“Ο οὐρανὸς ἦταν ξάστερος και ἀστροφώτιστος, γαλήνη ἀπόλυτη βασιλευε παντοῦ. Τὸ φεγγάρι που βρισκόταν στὸ τελευταῖο του τέταρτο, ἔλουζε τὸ τοπίο με τὸ γαλατένιο του φῶς. “Ανάμεσα στὰ δένδρα, ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ μεριὰ τοῦ δρόμου, ἔλαμπε ή λίμνη, ἀντιφεγγίζοντας τὰ ἡλεκτρικὰ τῆς πολιτείας, κι’ ή ἐλαφριά αὐρα ἔφερνε ποὺ και ποὺ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς που ἔπαιζαν οἱ ὑπαίθριες ὀρχήστρες.

“Εξαφνα ή Μαρία-Ρόζα στάθηκε. “Εκεῖ, στὸ βάθος, τὰ ψηλὰ δένδρα που ξεχώριζαν πίσω ἀπὸ ἕναν ἀσπρο τοῖχο, ἦταν τὸ Ναβάργ.

Τὸ Ναβάι, πού εἶχε φαντασθεῖ πὼς δὲν θὰ ξανάβλεπε ποτέ της. Τὸ Ναβάι, ὅπου σήμερα ξαναγύριζε κρυφά, σὰν τὴν κλέφτρα!

Μία συγκίνηση κυρίευσε τὴ μικρούλα, πού οὔτε νὰ τὴν ἐξηγήσει μπορούσε, οὔτε νὰ τὴν κατανοήση. (Ἀκολουθεῖ)

ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΚΡΟΤΟΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΗΝ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, στὴν Πλατεία τῆς Ὁμονοίας, ἕνας Χριστιανὸς στεκόταν περιμένοντας κάποιο λεωφορεῖο. Ἀξαφνὰ τοῦ ἔρχεται μὴ σφαῖρα καὶ τὸν ρίχνει κάτω ἀνείσθητο. Τὸν σήκωσαν καὶ τὸν κουβάλησαν ἐκεῖ κοντὰ στὴν Πολυκλινικὴ. Θὰ ζήσει; θὰ πεθάνη; ποὺς ξέρει!..

Εἶχε λοιπὸν κανέναν ἐχθρὸ ὁ Χριστιανὸς αὐτός, πού τὸν παραφύλαξε καὶ χρονιάκα μέρα, καὶ τὸν χτύπησε ἀνύποπτο ἀπὸ πίσω; Ἡ γυνὴ τὴν παρακάτω καυγὰς καὶ μὴ σφαῖρα τὸν βρήκε κατὰ λάθος; Τίποτ' ἀπ' αὐτά! Ἀπλούστατα ἕνας ἄλλος Χριστιανὸς πυροβόλησε ἀπὸ μακριά, με τοφέκι ἢ με πιστόλι, ἀπ' τὴν χαρὰ πού τοῦ ἔκανε ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Κι' ἡ σφαῖρα του, «ἀδέσποτη» ὅπως ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες, σκότωσε, ἢ λίγο ἔλειψε νὰ σκοτώσῃ, τὸν Χριστιανὸ πού περίμενε στὴν Ὁμόνοια τὸ λεωφορεῖο!

Ἀπὸ τέτοια, τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἄλλο τίποτα. Γιατὶ οἱ Ρωμοὶ ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια νὰ ἐκφράζουν τὴν χαρὰ τους με κρότους. Καὶ δὲν ρίχνουν μόνο τράκες ἢ βαρελότα, δὲν καίνε μόνο πολύκροτα πυροτεχνήματα, πυροβολοῦν κιόλα με τουφέκια ἢ με πιστόλια. Καὶ... ὅποιον πάρῃ ὁ χάρος. Πεντάρφα δὲν δίνουν γιὰ τίς «ἀδέσποτες» σφαῖρες τους. Καρφί δὲν τοὺς καίγεται ἂν θὰ σκοτώσουν ἢ θὰ πληγώσουν. Θέλουν νὰ κάμουν κρότο γιὰ νὰ δείξουν τὴν χαρὰ τους. Κι' ἀδιαφοροῦν ἂν ἡ χαρὰ αὐτὴ, με τέτοια ἐκδήλωση, μπορεῖ νὰ σκορπίσῃ στοὺς ἄλλους τὸν πόνο, τὸ πένθος...

Ἄλλη φορά, τὰ πασχαλινὰ δυστυχήματα ἦταν πολὺ περισσότερα. Τὴν Τρίτη τοῦ Πάσχα οἱ ἐφημερίδες δημοσίευαν μικροσκοπεῖς καταλόγους «νεκρῶν καὶ τραυματιῶν». Ἐνόμιζε κανεὶς πὼς εἶχε γίνει πόλεμος ἢ κίνημα. Ἀλλὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ κακὸ κάπως μετριόσθηκε. Ἡ Κυβέρνηση εἶδε πὼς ἦταν καιρὸς νὰ πατάξῃ τὴ μεσαιωνικὴ αὐτὴ βαρβα-

ρότητα. Κι' ἡ Ἀστυνομία διατάχθηκε νὰ καταδιώκῃ αὐστηρὰ ἐκείνους πού πυροβολοῦσαν τὸ Πάσχα, ἢ ἔδωξαν βαρελότα σὶς γραμμὲς τοῦ τράμ, ἢ ἀνάβαν πυροτεχνήματα μέσα στὸν κόσμο κι' ἔκαιγαν μαλλιὰ, καπέλλα, ροῦχα, κάποτε καὶ πρόσωπα...

Ὡστόσο τὸ κακὸ δὲν ἔλειψε ἀκόμα ὁλοτελῶς. Φέτος μάλιστα οἱ κρότοι τῆς παροχλήνης χαρᾶς ἦταν περισσότεροι κι' ἀπὸ πέρου ἢ πρόπερσιν. Πυροβολοῦσαν ἀπὸ παντοῦ ὅλη τὴν ἡμέρα κι' ὅλη τὴ νύχτα. Τὰ βαρελότα ἔδιναν κι' ἐπαιρναν. Αὐτὰ μάλιστα προξένισαν δυστυχήματα καὶ πρὶν κροτήσουν στὴν Ἀνάστασις: λίγες ἡμέρες πρὶν, ἀντινάχθησαν ἀπὸ ἀπροσεξία δυὸ λαϊκὲς κατοικίες ὅπου κατσκολεύαν βαρελότα. Ἡ μιά ἀπ' αὐτὲς εἶχε κι' ἀνθρώπινα θύματα. Φαίνεται λοιπὸν πὼς τὸ βάρβαρο ἔθιμο θάργησιν νὰ ξεριζωθῇ, ἀφοῦ ἐπιμένῃ ἀκόμα καὶ στὴν Ἀθήνα, κι' ἀφοῦ κάθε χρόνο πᾶμε καὶ χειρότερα.

Γιατὶ εἶναι ἔθιμο παλιὸ καὶ ριζωμένο. Καὶ στοχάζομαι πὼς τὸ χρωστάμε στὴ σκλαβιά πού κράτησε τὸ ἔθνος μας τόσα χρόνια. Πού νὰ ρίξῃ ὁ Ρωμῖος τουφεκιά, μέσα στὴν πόλη, ὅσο ζοῦσε κάτω ἀπ' τὸν Τοῦρκο! Μὰ μόλις ἐλευθερώθηκε—κι' ὕστερ' ἀπὸ τόσες τουφεκίες πού ἔριξε στὰ βουνὰ καὶ στοὺς κάμπους γιὰ τὴν ἐλευθερία του—φυσικὸ ἦταν νὰ θελήσῃ νὰ ξεθυμάνῃ, νὰ ποζήμωθῇ. Κι' ἐξακολούθησε νὰ πυροβολῇ, καὶ μέσα στὴν πόλη ὅπου ἦταν πιά ἀφέντης, καὶ νὰ δείχνῃ ἔτσι τὴν χαρὰ του—μὰ καὶ τὴν ἐλευθερία του, καὶ τὴν λεβεντιά του—σὲ γάμους, σὲ πανηγύρια, σὲ γιορτές, καὶ προπάντων στὴν πιδὲ μεγάλη καὶ χαρμόσυνη γιορτὴ, τὸ Πάσχα. Ἐκεῖνο λοιπὸν πού ἔκαναν τὰ παλληκάρια τοῦ 21 τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀπελευθέρωσης, ἐξακολούθησαν κι' ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ κάνουν τὰ παιδιὰ τους καὶ τὰ ἐγγόνια τους: Μπαμ μπούμ! Χριστὸς ἀνέστη!..

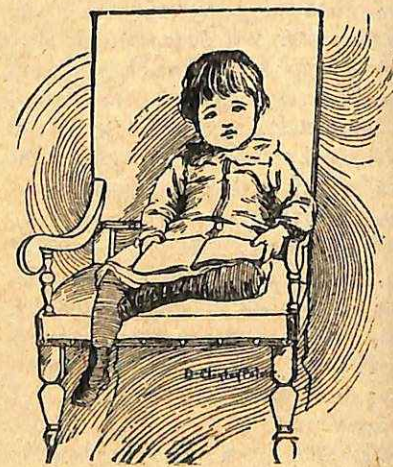
Ἐ, δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ παρακατηγορήσῃ γι' αὐτὸ τοὺς Ρωμιούς. Εἶναι φυσικὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ ἐκδηλώνει τὴν χαρὰ του με κρότους. Ὅσο σιωπηλὴ εἶναι ἡ λύπη, τὸ πένθος, τόσο θορυβώδης ἡ χαρὰ. Θὰ γελᾷ, θὰ φωνάζῃ, θὰ χτυπᾷ τις καμπάνες, θὰ παίζει ὄργανα, θὰ ρίξῃ ὅπλα, κανόνια. Κανένας δὲν ἔχει τὴ δύναμη νὰ πνίξῃ τὸ φυσικὸ. Ὑπάρχει ὅμως φυσικὸ πρωτόγονο, βάρβαρο, ἀπολίτιστο, καὶ φυσικὸ ἐξελιγμένο, πολιτισμένο. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη διαφορά. Γιατὶ οἱ ἔθνη, οἱ Εὐρωπαῖοι, πού τυχαίνει νὰ

βλέπουν τὸ ἑλληνικὸ Πάσχα, εἴτε στὴν Ἀθήνα, εἴτε σὶς ἐπαρχίες, μὰς λένε βάρβαρους; Ὅχι βέβαια γιὰ τοὺς κρότους πού ἀκοῦνε. Καὶ σὶς πατρίδες τους, τὸ Πάσχα, ἀκοῦνε κρότους πολλούς. Ἀλλὰ μὰς κατηγοροῦν γιατί οἱ κρότοι οἱ δικοὶ μας εἶναι—πὼς νὰ τὸ πῶ;—ἀκανόνιστοι, λιγάκι ἀμουσοὶ καὶ πολὺ ἐπικίνδυνοι. Οἱ πολιτισμένοι, βλέπετε, κρότοι τῆς χαρᾶς εἶναι κανονισμένοι, μουσικολογικῶς ἐλεγχόμενοι. Καμπάνες ἄξαφνα, μὰ καμπάνες ταιριασμένες, πού κάνουν ἀληθινὴ ἁρμονία. Ἡ κρότοι ἀπὸ ὠραία πυροτεχνήματα, πού τὰ καίνε μακριά, σὲ ὁρισμένο μέρος, ὅπου δὲν ἀφίνουν νὰ πλησιάζῃ κανένας. Ἡ κανονιὲς ἀπὸ πλοῖα, ἀπὸ λόφους, ἀπὸ πύργους, πού οἱ σφαῖρες τους δὲν μποροῦν νὰ κάμουν κανένα κακὸ, ἀπλούστατα γιατί δὲν ἔχουν σφαῖρες. Ποτὲ ἀπὸ βαρελότα πού τὰ ρίχνουν τὰ παλιόπαιδα μέσα στὸν κόσμο, οὔτε ἀπὸ πιστόλια καὶ τουφέκια, με σφαῖρες «ἀδέσποτες» καὶ πολλὰς φορὲς θανατηφόρες.

Αὐτὸ λοιπὸν προσπαθεῖ κι' ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ χρόνια: νὰ κάμῃ τοὺς κρότους τῆς χαρᾶς μας πολιτισμένους. Καμπάνες, κανονιὲς καὶ πυροτεχνήματα μακριὰ κι' ἀκίνδυνα. Κι' ὅλα τὰλλα νὰ θεωρηθοῦν ἀπαγορευμένα. νὰ καταργηθοῦν, νὰ λείψουν. Ἡ Ἀστυνομία κάνει γι' αὐτὸ ὅ,τι μπορεῖ. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Γιὰ νὰ λείψῃ τὸ ἔθιμο ὁλοτελῶς, πρέπει οἱ ἴδιοι οἱ πολῖτες νὰ γινῶνται πὼς εἶναι βάρβαροι καὶ πῶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δυστυχήματα πού φέρνει, ἐκθέτει καὶ τὸν τόπο τους στὴν κατὰκριση τῶν ξένων. Σεῖς, οἱ πολῖτες τῆς αὐριον, ἐλπίζω πὼς τὸ ἀναγνωρίζετε ἀπὸ τώρα. Οὔτε μπορῶ νὰ φαντασθῶ ἕνα Διαπλάσφουλο νὰ πυροβολῇ τὸ Πάσχα ἢ νὰ ρίχνῃ βαρελότα, ρουκέτες καὶ καντυλομάνες μέσα στὸν κόσμο!..

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΕΛΕΓΓΙΟ ΤΟΥ ΒΟΔΙΟΥ

Βόδι αγαθό, ἀπ' τὰ κέρατα δεμένο σὰν παιχνίδι, Χωρὶς ἀντίσταση καμμά κι' οὔτε ὑποψία θαμπή, Σὲ πᾶν στὸν τόπο, πού σκληρὰ τὸ παγερὸ λεπίδι θὰ σὲ χαϊδέψῃ κι' ἄξαφνα στὴ σάρκα σου θὰ μπῇ.

Κι' ἀκολουθεῖς ἀνύποπτα, δὲ βλέπεις τὸ χαμὸ σου, Οὔτε ὄνειρο τὸν ὕπνο σου δὲν τάραισε κακὸ. Κι' ἡ μέρα αὐτὴ χαρούμενη, λές, γιὰ τὸ θάνατό σου Μὲ τοῦ ἡλίου σὲ ξεγέλασε τὸ φῶς τὸ μαγικό,

Ὅλα χαμογελοῦν, ψηλὰ κι' οἱ λόφοι προαιέσαν Κι' ἀπ' τὴ μουντὴ καθάρισαν ὁμίχλη τὰ βουνὰ. Γιὰ νὰ πονέσῃς πιότερο, κρυφὰ συνωμοτήσαν Ὅλα, γι' αὐτὰ πού ἀφήνεις δῶ, καὶ δὲ θὰ ἴδῃς ξανά.

Ἐφτασε ἡ ὥρα· κάποιο ἀργὸ σ' ἀποπλανεῖ χάδι Κι' ὕστερα σὲ χτυπάει γοργὰ μαχαίρι ἀστραφτερό. Κυλιέσαι μ' ἄγριο μουγγριτὸ στὸ κράσινιο λειβάδι, Θολώνουνε τὰ μάτια σου, τεντώνεσαι νεκρὸ.

Τὸ κόκκινο αἷμα, πού κυλᾷ, βάφει τὰ χόρτα πρῶτα Κι' ὕστερα φρέσκο τὸ ρουφάει ἀχόρταγη κι' ἡ γῆ. Δουλεύοντας πᾶνω σ' αὐτὴ τὴν κόπιας μ' ἰδρώτα Τῆς δίνεις πιά καὶ τὸ αἷμα σου, πού τρέχει ἀπ' τὴν πληγὴ.

Θὰ χύσουν κάποια δάκρυά τους γιὰ τὴ σκληρὴ σου τύχη Τὸ βράδυ ἀργὰ οἱ συντρόφοι σου, πού ἀπ' τὴ βουβὴ θάρσυν. Καὶ μοιρολόγι σου στερνό, αὐτοὶ οἱ φτωχοὶ μου στίχοι, Δεῖλὰ ριγμένοι στὸ χαρτί γιὰ σένα ἄς διαβαστοῦν.

Ἀμάραντος

ΚΑΣΤΡΙΤΣΙ

Ὡ!.. πολυεργία... πολυεργία!.. Τί ὠραία! Ἀπλῶνα τὰ χέρια, τσαλαβουτῶ στὰ νερά, σκίβω πᾶνω τους. Τσίχ, τσίχ, κάνουν τὰ κοτσανάκια καθὼς κόβουνται, στάσανε οἱ τελευταῖες δροσοσταλίδες καὶ πέφτουν διαμαντίνες στὰ χέρια μου.

— Ἀ... φυλλαράκια λεπτὰ, γλυκοπράσινα, ὁλόδροσα νὰ ξέρατε τί μοῦ θυμίζετε. Ὅλο σὰς βάλω στὰ μπαμπάκια, βαθεῖα στὰ βιβλία μου.

— Ρίνα α α α... μὴ μένετε πίσω... ἄς τα τὰ λουλοῦδια πιά...

Ἦ!.. πόσο προχώρησαν οἱ ἄλλοι... Τραβάω τὸ χέρι μὲ τὰ τελευταῖα κλαδάκια πού πέρνουν θέση δίπλα σὶς πορφυρένιες παπαρούνες καὶ τίς χλωμὲς μαργαριτοῦλες, πηδῶ τὸ ρυάκι, βρέ-

χοντας παπούτσια καὶ κάλτσες καὶ τρέχω βιαστικά. Μὰ πὺ πολὺ ἀπὸ μένα πηδᾷ καλπάξει ἡ σκέψη μου πετώντας στὸ ἀγαπημένο χωριουδάκι.

Πλημμυρισμένο, πνιγμένο ἦταν τὸ Καστρίτσι στὰ πολυεργία καὶ στὰ νερά. Ὅπου κι' ἂν γυρίσεις νὰ κοιτάξῃς, τὸ βλέμμα σου θ' ἀγκάλιαζε τὰ χνουδωτὰ ντελικάτα φυλλαράκια σκαρφαλωμένα παντοῦ πυκνὰ-πυκνὰ, νὰ ῥίχνουν τὴν προαιετισμένη τους θωριά στὰ κρυσταλλένια νερά καὶ ν' ἀνακατεῖται τὸ σιγανὸ τους μίλημα μὲ τὸ χαρούμενο φλοίσβημα ἢ τὸ βουητὸ τῶν νερῶν, πού ἤρεμα ἢ ἀφρισμένα μοῦσκευαν σὶς ῥίξες τους.

Ἄν καὶ κάθε μέρα εἶχαμε τὴ συντροφιά τους κι' ἔπρεπε νὰ τᾶχουμε βαρεθεῖ, δὲν παραλείπαμε τὴν ἀπαραιτήτη ληλασία στὰ φτωχὰ τους κορμάκια πού στιβαγμένα γέμιζαν κουτιά καὶ βιβλία. Τί τὸ κάναμε τόσα πολλά; Γιατὶ τὰ μαζεύαμε; Δὲν ξέρω. Θυμάμαι μόνο πὼς ἡ ἀδερφή μου εἶχε κάνει τὴν ἀρχή, κι' ἐμεῖς σὰν ὑποταχτικοὶ τῆς πάντα, τὴ μιμηθήκαμε! Τέσσερα καλοκαίρια στὴ σειρά, εἶχα-

Παρακαλῶ πολὺ ὄσους χρωστοῦν τὴ συνδρομὴ τους νὰ τὴν στείλουν τὸ γρηγορότερο. Ἄς ἔχουν ὅπ' ὀψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἢ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκολεῖται πολὺ τὸ ἔργο μου πού ἀπαιτεῖ ὅχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

με ξεκαλοκαιριάσει στὸ Καστρίτσι.

Μὰ θάμουν τότε μικρὴ γιατί λίγα πράγματα θυμάμαι, θαμπὰ, σὰν ὄνειρο ἀχνό, μισοσβυσμένο. Ἀπὸ τὸ σπῆμας ὅ,τι συγκρατῶ εἶναι ἡ μεγάλη μουριά πού σκιάζε δλημέρα τὴν αὐλή. Ἦταν ἡ συμπάθειά μου!

Γιατὶ ἐκτὸς ἀπ' τίς γλυκὲς, ἀσπρόμαυρες μοῦρες τῆς, εἶχαμε κρεμάσει καὶ κούνια σὲ δυὸ δίχαλτά της κλωνάρια. Ὅλην οὐ μὲρα ἔκει περνοῦσε. Περίμενα χωρὶς νὰ βαριέμαι μὲ τὰ πόδια κρεμασμένα, πιασμένα σφιχτὰ νὰ περᾷ ἡ ἡμαμά ἢ ἀδελφὴ ἢ κάποιος ἄλλος πού ἦμιον βέβαια πὼς θὰ μὲ κουνούσε...

Μὰ ἡ εὐτυχία μου ἦταν ὅταν ἔβλεπα τὴ Λενιώ τῆς σπιτονοικοκυρᾶς μας. Μοῦδινε καὶ ψηλὴ! ἔξοχος!

Κι' ἦταν γιὰ μένα θοῖαμβος σωστός ὅταν τὰ πόδια μου ἀγγίζαν καὶ χάνονταν μέσ' στὰ πράσινα φυλλώματα καὶ τὰ πλατιά, μαλακὰ της φύλλα, μού χαϊδεύαν τὸ πρόσωπό. Μοῦ φαίνονταν πὼς πετοῦσα μὲ φτερούγες, κάπου ψηλά, μακριά.

Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ περνοῦσε θυμᾶμαι ποταμάκι κι' ἀκολουθοῦσε τρέχοντας, ὅλο τὸ μήκος τοῦ δροῦμου.

Στὶς ἑβδόμους χορταριασμένες τοῦ ὀχθὲς, βρῖσκαμε ἀφθονὴ λάσπη, ἔξοχο ὕλικο γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ μας! Ἐκεῖ χίτουμε φούρνους, σπῖτα, φτιάχναμε κεφτέδες, λερώνναμε ποδιὲς λασπῶ-

ναμε πέδιλα, γινόμαστε μουσικί.

Ἀπ' τὸ ἀγαπημένο χωριὸ συγκρατῶ πάλι τὸ μῦθο τοῦ κῆρ-Ἀναστάσι. Ἦταν χτισμένος σὲ χαμηλὸμα κι' ὅταν πηγαίναμε ἐκεῖ κατρακυλοῦσαμε πάντα πηδώντας.

Μὲ τὰ πράσινα παραθυράκια τοῦ τοῦ γελαστὸ πρόσωπο τοῦ μυλωνᾶ, κυκλωμένος ἀπὸ βάρους, σκίνα, χαμόκλαδα, λυγαριές, ἀφροσπεφανωμένος, μὲ τὸ ἀδιάκοπο τίκ-τάκ του, ἔχει ἀφήσει μέσα μου ἄσβυστη τὴν χαρωπὴ του εἰκόνα.

Ἀκόμα ξεχωριστὴ θέα στὴν ψυχὴ μου ἔχουν πάρει μερικὰ ἀπ' τὰ καλοκαιρικά δειλινὰ. Βουτούσαμε σὰν πρόβατα, σὰν ἀγρίαια στὰ στάχια καὶ τὰ τριφύλια καὶ παίζαμε κρυφτουλάκο.

Νομίζω πὼς εἶναι τώρα δὲ οἱ στιγμὲς ἐκεῖνες, οἱ γλυκὲς πού πεσμένοι μπρούμυτα μὲ κοιμημένη τὴν ἀναπνοή, ἀκίνητοι κάτω ἀπ' τὰ παχέα χρυσοπράσινα κύματα, ἀφήναμε αὐτὸν πού μὰς ζήτοῦσε νὰ ξεγελάσῃ, καὶ ξεπετιόμαστε θριαμβευτικά ἢ κατσουφιασμένα.

Κι' ἔπειτα πάλι ὅταν γυροῦσαμε σπῖτα καὶ στεκόμαστε στὸν Ἀϊ-Ἡλία νὰ ξεποστᾶσουμε, θαρρῶ πὼς εἶναι τώρα ἡ στιγμή πού λαχανιασμένη ἔτρεχα, νὰ πιάσω πρῶτὴ ἀπ' ὅλους θέσῃ στὸ πεζουλάκι. τῆς ἐκκλησιούλας. Μὰ ὄχι! Τώρα γύρω μου δὲν ἀγκάλιαζον τὸν ἀέρα ροδισμένα ἀπ' τὸ δειλινὸ βουνά, δὲν ἀγοσσαλεύουν ἔλατα τίς κορφὲς τους, δὲ νευρομοῦρζουν ἀγρία τραγοῦδια τὰ νερά, δὲ σιγομιλοῦν τὰ πολυεργία... Τὸ Καστρίτσι εἶναι μακριά. Κι' ἐγὼ προχωρῶ τρέχοντας στὸ φαρδὸ σκονισμένο δρόμο γιὰ νὰ φθάσω τοὺς ἄλλους, κρατώντας σφιχτὰ τὰ χέρια μαζί μὲ τὰλλα ἀγριο-λούλουδα καὶ τὰ λεπτὰ πολυεργία, πού μοῦ θύμωσαν τὸ ἀγαπημένο χωριὸ καὶ μ' ἔφεραν στὴ σκέψη περασμένες τῆς ζωῆς μου μέρες.

Ἀζαῖς

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

... Πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Ἦταν ἕνα Μαγιατικὸ δειλινὸ—τὸ θυμάμαι σὰν νᾶναι τώρα. Ἐνα χαδιάρικο σοῦρουπο ἀπλῶνόνταν γύρω μας. Ἡ Εὐτυχία, ἔτσι ἦταν τ' ὠραῖο της ὄνομα, εἶχε ἔρθει νὰ κἀνουμε ἕνα μακρινὸ περιπάτο ὡς τὸ ξακκλήσι τοῦ Ἀη-Λιά πού ὁ μεγάλος ἀνέγκρος τέλειους σ' ἕνα δάσος μεγάλο, γεμάτο θρόνα παύκα. Πολλὲς ἄλλες φορὲς εἶχαμε ἰδῶθεῖ σὰν γειτόνισσες πού εἰμασταν.

Ἦταν δυὸ-τρεῖς μῆνες πού εἶχαμε πάει στὸ καινούργιο μας σπίτι κι' Ἡ Εὐτυχία καθόταν ἀπέναντι. Ποτὲ ἄλλωστε δὲν τὴν εἶχα προσέξει ξεχωριστά. Μὰ ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ καθὼς εἶχαμε πάρει μαζί τὸ μονοπάτι πού ἔφερενε στὸ ξακκλήσι, ἀφῆσε τὴν ἀθάνα της ψυχούλα νὰ ξεχυλίσῃ τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς της. Μοῦ διηγήθηκε μὲ πόνο τὸν σκληρὸ χαμὸ τοῦ πατέρα της, στὸ καράβι, κάποια φουρτουνιασμένη βραδυὰ στὴ θάλασσα. Καὶ ὅτι μετὰ ἡ μητέρα της χήρα μὲ τὰ ὄφρα νὰ πάλεψε πολὺ ὡς πού νὰ τὰ μεγαλώσῃ καὶ προπάντων τότε πού σπουδάζαν οἱ δυὸ ἀκόμη, Ἡ Εὐτυχία κι' ἡ μικρότερη Ἡ Μαρία, πού πιδὲ χαϊδεύετο τὴν φωνάζαν Μάριον.

Μοῦ διηγήθηκε ἀκόμη τὴν αὐτὴν ἱστορίαν τοῦ πεθαμένου ἀδελφοῦ της. Μοῦ διηγήθηκε κι' ἄλλα πολλὰ κομμάτια ἀπ' τίς σελίδες τῆς ζωῆς της καὶ

στο τέλος ξέσπασε σε κλάμμα, κλάμμα ατέλειωτο και δυνατό που έμοιαζε με παράπονο. Την άφησα να κλάψει. Νά ξεθυμάνη. Τό κλάμμα είναι μία γλυκειά παρηγοριά στον κάθε πόνο, στην κάθε θλιμμένη και μικρή ανάνηψη.

Όταν συνήλθε την έσφιξα με αγάπη στην αγαλιά μου και της είπα να μου χαρίσει την αιώνια φίλια της.

Από εκείνη την ημέρα τίποτα δέ μās χώριζε πιά στη ζωή. Γίναμε δυο άχώριστες κι' αγαπημένες φίλες περισσότερο από αδελφές. Τό γέλιο μου ήταν γέλιο της, κι' ή χαρά της, χαρά μου.

Τ' άπογεύματα μετά τό διάβασμα έρχοταν στο σπίτι μου και μαζί πιά φλυαρούσαμε ώρες ατέλειωτες...

Την άλλη χρονιά κατορθώσαμε να την γράψουν στο δικό μου σχολείο κι' έτσι γίναμε πιά αχώριστες.

Τό άπογευμα εκείνο ήταν βαρύ και μελαγχολικό σαν τώρα ίδια βροχερή βραδυά του Φλεβάρη. Έξω τό κρύο ήταν δυνατό. Καθόμασταν γύρω άπ' την σόμπα και κοιτάζαμε τις κόκκινες φλόγες της φωτιάς στο τζάκι.

Η Εύτυχία τότε μου είπε σιγά:

— Ποιός ξέρει πού θά βρεθούμε κάποτε, ποιός βοριάς θά μ'ις σκορπίση μακριά...

Της είπα πώς ό,τι κι' άν γινόταν στη ζωή μας, ό,τι και να μās χώριζε, έμεις θά μέναμε πάντα οι ίδιες αγαπημένες αδελφούλες με τά παιδιά μας και τά εγγόνια μας. Και τότε γελάσαμε παιδιακίσια κι' άστόχαστα μ' ένα γέλιο τρανταχτό γεμάτο άθωότητα.

Πέρασαν άρκετές έβδομάδες άπ' εκείνο τό βράδυ. Οι έβδομάδες έφεραν τούς μήνες κι' οι μήνες τά χρόνια.

Ένα φθινοπωρινό δειλινό ή Εύτυχία έπεσε στο κρεβάτι με δυνατό πυρετό, μ' ά ό πυρετός έξακολοιθητικός της κράτησε τρεις μέρες κι' όλοένα δυνάμωνε. Σιγά-σιγά έπεφτε σε μιά νάρκη, τότε πάλι τά αισθανόταν όλα γύρω της, κι' έπειτα πάλι ξανάπεφτε σε λήθη. Άργότερα της έπεσε ό πυρετός άλλά έπρεπε να μείνει γιά πολύν καιρό στο κρεβάτι. Έγώ ήμουν πάνω άπ' τό προσκεφάλι της άκόμη και τη νύχτα γιατί είχα παρακαλέσει τούς γονιούς μου να μένω όσο ή Εύτυχία ήταν άρρωστη στο σπίτι της.

Ένα πρωινό βαλόρι έπήρε την Εύτυχία με τούς γονιούς της σε μακρινό ταξίδι. Οι γιατροί είχαν διατάξει άλλαγή, άέρα για την καλύτερη της. Κι' έτσι θάφηναν γιά την Άμερική όπου κάποιος θεός τους πλούσιος έκεί τούς έγραψε να πηγαίνουν κοντά του.

Η θάλασσα ήταν φουρτούσιμένη σαν τις ψυχές μας. Άποχωριστήκαμε με πόνο και δάκρυα. Τό πρώτο σφύριγμα άντηχησε φοικιαστικά στ' αυτιά μας. Τότε ή Εύτυχία μου έδωσε ένα μικρό γλαστράκι μ' ένα λεπτό λουλουδάκι που έμοιαζε να γέρνει με θλίψη τό κεφαλάκι του.

— Πάρ' το, αγαπημένη μου, μου είπε με πνιγμένη τη φωνή της, θά σου θυμίσει πάντα τη φίλη σου στ' άένα. Θά μένη πάντα έτσι θλιμμένο κι' όταν κανένα πρωινό άνοίξει τά μικρά του πετάλκια σαν να σκορπάη όλόγυρα μιά απέραντη χαρά, τότε πάλι θά ξανανταμωθούμε όπου κι' άν βροιάζαμε, σ' όποιο κομμάτι γης. Δέν θά σου γράφω καθόλου.

Την κοιτάξα παραξένα.

— Μήν άπορείς μου είπε, τό είδα

στ' όνειρό μου και θά μās θυμίσει άλήθεια πάντα ένα όρατο όνειρο στη ζωή μας ό χωρισμός αυτός.

Πήδηξε τό τελευταίο σκαλί του βαποριού και χύθηκε στο κατάρωμα. Ήταν πολύ χλωμή. Ή μητέρα της έτρεξε τότε κοντά της και την πήρε στη καρμπίνα. Έγώ έμεινα άποσβολωμένη κοιτάζοντας τ' άλλόκοτο γλαστράκι. Σε λίγο τό βαπόρι γλυστρούσε γοργά στην γαλάζια θάλασσα άφίνοντας πίσω του μιά ατέλειωτη γραμμή...

Μά τό χρόνο κύλησαν τόσα πολλά που τά μαλλιά μου άσπρισαν κι' αυτά στο κύλισμά τους...

Τό λουλουδάκι στο γλαστράκι μένει πάντα έτσι θλιμμένο, προσμένοντας ν' άνοίξει κάποιο δειλινό τό πέταλό του. Μά του κάκου. Τώρα πιά ή Εύτυχία δέν θά υπάρχει. Κι' άν άκόμη ζει έτσι γριούλα σαν και μένα, ποιός ξέρει σε ποιο μέρος σε ποιές χώρες. Χρόνια πολλά δέν έμαθα τίποτα γιά κανέναν άπ' την οικογένειά της, μα ούτε και γιά εκείνη ποτέ!...

Έδώ ή καλή κυρούλα σταμάτησε την ιστορία, σκούπησε με τό μαντήλι της τά βουρκαμένα μάτια της κι' άναστήνασε με πόνο. Χάιδεψε τά σγουρά μαλλία της Τέτας και είπε:

— Παρόμοια και σεις, μικρά μου, πρέπει νάχετε πάντα ύπομονη στη ζωή σας. Την ύπομονη που φέρνει ή μεγάλη άφοσίωση μιάς άληθινής φίλιας.

Άν κάποτε στο δρόμο της ζωής σας με ροδοπέταλα σπαρμένον συναντήσετε μονοπάτια μ' άγκάθια τσουχτερά, νά τά περάσετε με μεγάλη ύπομονη και καρτέρηση! Άπόψε τό παραμύθι που άκούσατε ήταν άληθινό ένα κομμάτι άπ' τη ζωή μου.

Και τώρα να πάτε, μικρά μου, να κοιμηθήτε γιατί είναι άργά πολύ. Τά εγγονάκια φίλησαν γλυκά τη γιαγιά και την καληνύχτησαν, λέγοντάς της:

— Κι' αύριο θά μās πής κι' άλλο, μ' άχι παραμύθι, πάντα να μās λές άπ' τη ζωή σου.

Η γιαγιά έμεινε, κοιτάζοντας τις φλόγες της φωτιάς στο τζάκι. Ποιός ξέρει τί να ζούσε εκείνη τη στιγμή.

Χρυσόνειρο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στό μάθημα της γραμματικής.

Δάσκαλος: — Γιατί, Τάκη, έβαλες στο όνομα *Θανάσης* δυό ύπογεγραμμένες: *Μαθητής*: — Μά κύριε, δέν έχουμε παύσει τό όνομα που άρχίζει άπό θά ή να παίρνει ύπογεγραμμένη. Έ! αυτό άρχίζει και άπό τόν δυό.

Άγγελος Άγάπης

Η μαμιά: — Τάκη, πώς συμβαίνει, ένώ σχολάζετε την ίδια ώρα, ό άδερφός σου νάρχεται πάντα πιά γρήγορα από σένα;

Ο Τάκης: — Μά, μαμιά, ξεχνάς πώς έκείνον τόν λένε Γρηγόρη;

Ταυρομάχος

Ο καθηγητής: — Πόσα και ποια είναι τά θέματα του *Ίστυμι*;

Ο μαθητής: — Τό άσθενές και... τό υγιές.

(Γεγονός)

Πριγκίπισσα των Δολλαρίων

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Αθήναι, 42 δδός Εδριπίδου
την 30 Άπριλίου 1935

Μόνο όσοι έχουν πνεδώνυμο και μου γράφουν, δικαιούνται να έχουν άπάντηση—έντενέστερη ή συντομότερη, αναλόγως του θέματος και του χώρου—στην Άλληλογραφία μου. Σε δυοσανάγνιστα γράμματα, με ξεθωρο μέλανι γραμμένα, ή ακατάστατα, βιαστικά, μουντζουρωμένα, δέν άπαντώ. Έπίσης δέν δέχουμαι όσα γράμματα δέν έχουν τό απαιτούμενο γραμματόσημο και πρέπει να πληρώσω ό,τι λείπει διπλό. Όταν τά γράμματά σας έχουν πολλά φύλλα ή άλλα πράγματα έσώκληιστα—λύσεις, κομμάτια γιά την Σελίδα κτλ.—πρέπει να τά ζυγίζετε στο ταχυδρομείο και να βάσετε τό γραμματόσημο που χρειάζεται.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ αύριο. Εύχομαι να χαρήτε και την ώραία γιορτή της νιότης και των λουλουδιών με ύγια. Και τού χρόνου, καλά μου παιδιά! Σας εύχαριστώ άκόμα και γιά τις πασχάλινές κάρτες που μου στείλατε με τις εύχές σας γιά τό Πάσχα. Και πάλι Χριστός Άνέστη!

Ο Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΜΗΡΙ.

Προσοχή! Έστειλα στο Μπάρι, και πιστεύω πώς θά προφτάση να διαβασθή την Πέμπτη, 2 Μαΐου, τό θέμα και γιά δεύτερο διαγωνισμό γιά παιδιά, Διαπλάσπουλα και μί. Είναι τό εξής:

«Αν είχατε όλα τά μέσα κι' όλη σας την έλευθερία, πού και πώς θά θέλατε καλύτερα να περάσετε τό καλοκαίρι σας;»

Η άπάντησή σας, που θά τή στείλετε πάλι σε μένα, δέν πρέπει να υπερβαίνει τις 500 λέξεις. Κι' οι λοιποί όροι τού Β' αυτού Διαγωνισμού είναι ίδιοι με τού Α', που τούς είχατε στα δημοσιευθέντα Άποτελέσματα. Προθεσμία ως τις 15 Ιουνίου. Προσέξτε να μήν τή χάσετε—όπως τόπαθαν πολλοί την άλλη φορά—και μάλιστα κοιτάξτε να γράψετε την άπάντησή σας τώρα, πριν άρχισή ή μελέτη γιά τις εξετάσεις. Μόνο έκείνοι που δέν πάνε σχολείο, μπορούν να έπωφεληθούν κι' άπό τις τελευταίες ημέρες της προθεσμίας.

Πρίγκιψ Σερνί, μιά φωτογραφία, γιά να γίνη καλό κλισέ και να τυπωθή, πρέπει να είναι καθαρή, ζωηρή, με έντονες φωτοσκιάσεις (κιόρα-σκονδρο) και ει δυνατόν μαύρη σε άσπρο χαρτί. Δέν πειράζει να είναι και γυαλιστερή, άλλά καλύτερα να είναι μάτ. Άλλο ζήτημα τώρα τό θέμα, ή σύνθεση, ή έκφραση των προσώπων κτλ. ό,τι κάνει δηλαδή μιά εικόνα καλλιτεχνική. Αυτές τις μπάλες άπό φύλλα κασιτέρου, που τά μαζεύουν πολλοί άπό πακέτα σιγαρέτων ή άλλα συσκευάσματα, μου λένε πώς έδώ τις αγοράζουν ως μεταλλο μερικοί σαράφηδες ή ζαχαροπλάστες (γιά τά μπομπόνια). Δέν ξέρω όμως άρισμένο κατάρστημα που να τις παίρνει και να δίνει δώρα. Άλλωστε τώρα αυτά τά φύλλα κασιτέρου σπινίζονται, γι' αυτό δέν φέρνουν πιά άπέξω, και τά καπνιστοστάσια βάζουν στα πακέτα άπλό χαρτί.

Έχει δικιο ό καθηγητής σου, Πάπρινα, που θέλει να γράφεται τά σχολικά σας στην καθαρεύουσα, γι' ατί κι' αυτή είναι μιά γλώσσα χρήσιμη που πρέπει να την μαθαίνετε. Και που άλλοι όαν τή μάθετε παρά στο σχολείο; Γιατί όαν άποφοιτήσετε, δέν θά διαβάζετε πιά παρά λογοτεχνικά έργα, που όλα τώρα γράφονται στη δημοτική. Μά και σεις, όταν θά γράφετε, θά μεταχειρίζεσθε αυτή τή ζωντανή γλώσσα της λογοτεχνίας. Η προσπάθειά σου θά είναι τώρα να μάθεις να ξεχωρίζεις τις δυό γλώσσες. Και δέν είναι τόσο δύσκολο. Στο σημερινό σου γράμμα π: χ: πολύ λίγα καθαρευουσιάνικα βρίσκω: ένα «διότι», ένα «ό ποιος» κι' ένα «να γράφωμεν». Σημείωσε και τούτο: λέξεις άπό την καθαρεύουσα μπορείς να μεταχειρίζεσαι, όταν μάλιστα δέν υπάρχουν άνάλογες, ή δέν βρίσκεις πρόχειρες, στη δημοτική. Φτάνει μόνο να τις συμμορφώγης με τό τυπικό της, με τή γραμματική της. Γιατί ή γραμματική είναι ή γλώσσα κι' όχι τόσο τό λέξικό. Π: χ: μπορείς εξαίρετα να πής «άχαλίνωτος» (κι' όχι «εξακαπύστριος»). Άλλά στο θηλυκό δέν θά πής «ή άχαλίνωτος φαντασία», άλλά ή «άχαλίνωτη». Έτσι και «ή άτίθασση», «ή υπερήφανη», «ή άδολη» κτλ. Επίσης «ή έφημερίδα», «ή πατρίδα», ή «άνοιξη», ή «εξέλιξη», «τό πεπρωμένο», «τό άπειρο» κτλ. είναι όλες λέξεις της καθαρεύουσας άλλά συμμορφωμένες.

Τρύπα στο Νερό, θά είδες στ' Άποτελέσματα πώς ή άπάντησή σου έφθασε έγκαιρώς. Τό Πειραϊκό είναι πολύ ταχτικό και, γιά να μή σου άπάντησιν, έσως δέν θάλαβε τό τετράδιό σου. Φαντάζομαι πόσο θά στενοχωρήθηκες γιά τό θετό σου, άλλά εύτυχώς βλέπω πώς ή άθωότης του όμολογείται άπ' όλους.

Μύρον της Άνδρου, ή γνώμη μου είναι αυτή: «Όταν είναι καλά, και τά θλιβερά κομμάτια βέβαια άξίζουν, τά παιδρά όμως, όταν είναι καλά, άξίζουν περισσότερο. Κι' έν' άλλο άκόμα: πιά δύσκολο είναι να γράψης κανείς ένα καλό παιδρό κομμάτι παρά ένα καλό θλιβερό.

Αυτό τό γράμμα σου, Μικρό Δόρδε, τό διάβασα εύκολάτα. Νά λοιπόν, που όταν θέλεις, όταν προσέχης, γράφεις και σύ εύαγώνωστα. Έξακολούθησε έτσι λίγον καιρό και θά είδης πώς θά συνειδίχης να λογράφης χωρίς αυτό να σου κάνει πιά κανένα κόπο.

Μικρό Άμυαλο, τί ξέρω να σου πω γιά αυτό; μήπως είμαι γιατρός; Άλλά γιά να σάς λέγουν οι γιατροί πώς δέν είναι τίποτα σοβαρό, δέν θά είναι. Άλλοιώς δέν θά σάς τόλεγαν; Άπό τόν ίδιο τόν άρρωστο καμιά φορά τό κρύβουν, άλλά στους συγγενείς του πάντα τό λένε. Γι' αυτό, που φαίνεται, δέν πρέπει νάνησυχής θά είναι κάτι που θά γιατρεύεται εύκολα. Χαίρω που άποφάσεις να μου γράφης και σε συγχαίρω γιά τούς καλούς βαθμούς. Άλλά πώς λές πώς δέν άπάντησα στο πρώτο σου γράμμα; δέν σου ένέκρινα τό ψευδώνυμο;

Πνεύμα της Άντιλογίας, δέν ήταν καμιά άνάγκη να ζητήσης και συγγνώμη. Παρεξηγήσεις κάτι, σου τό εξήγησα, τό άναγνώρισε, τελείωσε. Είδα και τή χαρά σου, την πολύ εύλογη, γιά τό Α' Βραβείο που πήρες στις λύσεις. Γιά τή φωτογραφία προθεσμία δέν υπάρχει, στείλε την όμως όσο πιά γρήγορα μπορείς. Άπό πίσω θά σημειώσης άν θέλεις να δημοσιευθή και με τόνισμά σου, ή μόνο με τό ψευδώνυμό σου, καθώς και σε ποιους άλλους Διαγωνισμούς πήρες Α' Βραβείο ή ήλθε Ισότιμος Α' Βραβείο. Τά Β', τά Γ', οι Έπαινοι, δέν άναφέρονται, γι' ατί αυτά δέν δίνουν δικαίωμα γιά δημοσίευση φωτογραφίας.

Νά, και ή «πάντα» φίλη μου Χρυσόνειρο, που με «άληθινή συγκίνηση» ξαναπάλαι την πένα να μου γράψης ύστερ' άπό ένα χρόνο! Κι' όχι μόνο να μου γράψης γράμμα, άλλά να μου στείλεις και κομμάτι γιά τή Σελίδα: γι' ατί θέλεις, λές, να φαίνεται πάλι σ' αυτήν όπως άλλοτε, μολονότι τώρα της δημοσιεύουν λογοτεχνικά έργα κι' άλλα περιοδικά, που δέν είναι γιά παιδιά. Χαίρω πολύ γιά τήν έπιστολή της και φαντάζομαι πώς θά χαρούν τό ίδιο και τά καλιά Διαπλάσπουλα που ξέρουν τόσο καλά τό Χρυσόνειρό μας.

Κατετανοπούλα, έλαβα τό γράμμα σου της 9 Άπριλίου, άλλά τραπέζικη έπιταγή μιάς λίρας δέν βρήκα εσώκληστη, όπως μου γράφεις. Κι' έπειδή ό φάκελλος δέν είχε κανένα ίχνος άπό παραείταση, κάνω την υπόθεση: μήπως άντι τραπέζικης, έδωλας ταχυδρομική έπιταγή (money order); Και τότε πρέπει να μου γράψης τόν αριθμό της.

Είσαι πολύ δικαιολογημένος, Αμάραντε, ύστερ' άπ' αυτές τις άρρώστιες. Χαίρω που είσαι τώρα καλά. Εύτυχώς τό ψευδώνυμό σου ήταν έλεύθερο και, καθώς θά είδες, σου τό άνανέωσα. Τά έργα του Πάλλη δέν πουλιούνται τώρα πουθενά. Ό γιός του μοίραζε χάρισμα τά τελευταία άντίτυπα της «Ιλιάδας» μ'ά τώρα πιά θά έχουν εξαπληθεί. Έλπίζω πώς άργότερα θά γίνη καμιά έκδοση των Άπάντων του, που θά είναι μνημείο έθνικό. Όσο γιά Γραμματική της Δημοτικής, δέν ξέρω άν θά βγί ή νέα του Φιλήντα: πάντως του Οικονόμου είναι πολύ καλή και μπορεί να την πάρης.

Πολύ μ' εύχαρίστησε, Όρφανούλα, τό γραμματάκι σου, γι' ατί μου έδειξε με πόση άγάπη με παρακολούθετε. Ω, ναι, καθόλου άπίθανο να είδης καμιά μέρα και τή φωτογραφία σου, αφού καταγίνεσαι με τόσο ζήλο στις λύσεις. Η Άσκησις 118 είναι σωστή. Ο λυρικός ποιητής πρέπει ναρχίζει από 0—ώστε όχι Θεόγγης, που άρχίζει από Θ—και δέν είναι Έλληνες, άλλά Ρωμαίος. Περιμένο και τό κομμάτι σου. Χαίρετισμούς στον άδελφό σου.

Σε παρακαλώ, Κτερινή Μαργαρίτα, να μή με στερήσης ποτέ «την ενόχληση» που μου δίνεις με τά γράμματά σου... Εύχαριστώ πολύ και σένα και τό μπαμπά σου γιά τό ξεσπάθωμα. Ω, βέβαια που δέν θά πάψετε να με συσταίνετε αφού μάγαπάτε τόσο κι' οι δυό. Τό ψευδώνυμό σου θά τό άνανέωσιν όταν τελειώση τό διαπλάστικό αυτό έτος. Γιατί όλων των ψευδώνυμων ή ισχύς λήγει τότε (30 Νομβρίου) άδιάφορα πότε ένεκρίθη τό καθένα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Τό Φθινόπωρο» του *Ίαβερν*, Πολύ άτεχνο, γλώσσα σχολαστική. — «Άνθρωπος άγράμματος» του *Γολιάθ*. Ός θέμα χαριτωμένο, άλλά ήθελε άκόμη λίγο δουλειά και περισσότερη συντομία. Άς ξανασταλή διορθωμένο. — «Ένα θαύμα» του *Τάκη Χωριανού*. Πολύ άπίθανη Ιστορία και την κάνει άκόμη πιο άπίθανη ό τρόπος της περιγραφής. — «Άνοξιότικο πρηνό» της *Τελλής Κουκίτσας*. Έξήλωση πώς ύστερα από τις παρεξηγήσεις που έγιναν, δέν θά ξαναδημοσιεύσω πιά κομμάτια με ψευδώνυμα. Τό επαναλαμβάνω και τώρα κι' άς τό έχουν υπ' όψιν τούς οι φίλοι μου. — «Άνέκδοτο» της Α' Β'. Πολύ κοινό. — «Άγαπάτε τούς γονείς σας» της Α. Β. Ός πρωτόλειο άξείπαινο, μ' άχι δημοσίευση. — «Ένας καλός τρόπος» της Χ. Υ. Καλούτσικο, μ' ή μετάφραση ήθελε άρκετό δου-

λειμα άκόμη. — «Τό καρναβάλι» της *Εμ-μας Μόρελαντ*. Πολύ θλιβερό κι' άπαισιόδοξο. Διαβάστε την έπιστολή που άναφέρω στο 21 φύλλο. — «Άπόψε» του *Κώστα Γκολέττα*. Δυστυχώς στη Σ. Σ. Σ. δέν δημοσιεύονται παρά κομμάτια συνδρομητών με ψευδώνυμο κι' ό φίλος μας ούτε συνδρομητής καν δέν είναι. Τό κομμάτι του άλλωστε έχει κάποια ποιητική πνοή, άλλά τό θέμα δέν έχει καμιά έπεξεργασία. Όσοσο τό γράμμα του παιδιού αυτού με συγκίνησε εξαίρετικά και θά ήθελα να μου έστειλε τή διευθύνη του μήπως μπορέσω και φροντίσω ώστε να λαβαίνω τακτικότερα τό φύλλο. — «Ο δικαστής και ό γάλος» της *Άννούτσας*. Γνωστό άνέκδοτο, άτεχνη ή μετάφραση. — «Τά δυό τριαντάφυλλα» του *Προμάχου της Έλευθερίας*. Πάρα πολύ θλιβερό θέμα και μάλιστα γιά ένα παιδί της ηλικίας του. Κάθηκαν τά εθύμα, τά παιδικά θέματα ώστε να μήν έχετε να κάνετε παρά μόνο με θανάτους και νεκροούλουδα; Ός έκτέλεση άρκετά καλό. — «Στό χειμώνα που φεύγει» του *Φάνουστ*. Άλλος που κλαίει και θρηνεί γι' ατί φεύγει ό χειμώνας κι' ή χαρά της Άνοιξης είναι χιμαίρα κι' είν' της ζωής φοικτική ή πραγματικότητα. Μπ' σε καλό σας, παιδιά μου, τί επάθατε; Η ζωή είναι πολύ ώραία φθάνει να την παίρνει κανείς άπό την καλή της την άποψη. Ός ποίημα, έκτός από μερικές υπερδημοτικές λέξεις, πολύ καλό και δέν τό άπορρίπτω παρά μόνο γιά την άπαράδεκτη άπαισιόδοξία του. — Θά εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άνανέεται, άν δέν συνοδεύεται άπό τό δικαίωμα, όρ. 10. — Τά έγκρινόμενα ή άνανεούμενα ισχύουν ως την 30 Νομβρίου 1935. Όσα συνοδεύονται άπό Α. άνήκουν σε άγρία, και όσα άπό Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Άτικιόν Άλας, ά. (ΤΕΤ). Ριχτόφεν, ά. (;). Μολιέρος, ά. (ΠΘ). Τρίαινα του Ποσειδώνος, ά. (;). Ό. Ν. Άσοφος, ά. (ΚΧ).

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: *Κορφατιάπουλο* (πολύ λυπηθήκα γι' αυτό τό άτύχημα κι' εύχομαι περαστικά: πρόσχε άλλη φορά, και τώρα έχει δπομονή, γι' ατί πιά πληγή στο πόδι θέλει προπάντων άνάπαυση κι' ήσυχία) ναι, και τά δυό αυτά μυθιστορήματα, που τόσο σου άρέσουν, θά βσταξούν όλο τό χρόνο. *Μενέλαος Ρωσέτο* (έλαβα, εύχαριστώ) ναι, ως τό καλοκαίρι που θά έχης δυνάμωση, να πάρης ψευδώνυμο και ναρχίσης να λαβαίνης μέρος στην κίνησή μου σε περιμένω. *Ν. Γρηγορόπουλο* (έλαβα, εύχαριστώ) χαίρω πολύ που είσαι τώρα καλά και περιμένο να ξαναμπής και στην κίνησή. *Μόζαρτ* (σ' εύχαριστώ πολύ γιά τά τόσο καλά λόγια) σ' εύχαριστώ κι' ό κ. Φαίδων που τό έδωσα να διαβάς τώραϊτο σου γράμμα: τετράδιο και λυσόχαρτο έστειλα: τις λύσεις σου λαβαίνω τακτικά, γιά τό κομμάτι σου όμως δέν θυμώδα με: άν δέν είναι πολλές καιρές που τό έστειλες, πρέπει να περιμένης. *Θεριναν* (λυσόχαρτο έστειλα) πολύ μ' εύχαρίστησαν τά νέα σου μετά τόν άπολεισμό γράφου μου. *Μ. Μ.* (έλαβα, εύχαριστώ) καθόλου δέν ήμουν κακιωμένη μαζί σου πώς είχες αυτή την ιδέα; έλπίζω τώρα να μου ξαναγράψης γρήγορα. *Μενεξεδένιο Μπουκετάκι* (έλαβα, εύχαριστώ, έστειλα) άπό την Μ. κι' έγώ δέν έχω ειδήσεις. *Καρδιολέφτραν* (έλαβα, εύχαριστώ) θά είδες την έγκριση του ψευδωνύμου: χαίρω που είσαι τώρα καλά και που τάλλα βά-

σανα πέρασαν κι' ἡσυχάσατε· ἡ **P. P.** εἶναι συνδρομήτρια· γὰρ τὴν **Γ.** ὁμῶς δὲν ξέρω, γιατί ἔχω πολλές μ' αὐτὸ τὸ ἐπώνυμο·) **Ρόζα Δίαν** (ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἶδες, ψευδώνυμα γιὰ τίς δύο συμμαθήτριές σου· ναι, νὰ κάμετε καὶ Σύλλογο·) **Ἡχῶ** (τὸ ἔλαβα καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴν οἰσρά του· δὲν ἤξερα αὐτὴ τὴ φράση γιὰ τὸν ὕπνο τοῦ καλοκαιριοῦ· ἐδῶ δὲν τὴ λέμε·) **Θλιμμένην Ὀμορφιάν** (δὲν θυμῶμαι· ὁπωσδήποτε περιμένω τὸ ἄλλο·) **Βιολέτταν** (πολὺ χάρηκα γι' αὐτὰ πού μου γράφεις· ἔτσι θὰ γίνῃ ἕνα καλὸ ξεσπάθωμα στὸ σχολεῖο σου· ἀλλὰ πῶς νὰ εὐχαριστήσω καὶ τοὺς κκ. καθηγητές, πού εἶπαν τόσα καλὰ γιὰ μένα;) **Ροδοπέταλο** (πολὺ καλοὶ οἱ βαθμοὶ σου κι' ἐλπίζω στὸ τέλος νὰ εἶναι ἀκόμα καλύτερο· «Μυθολογία» δὲν ξέρω νὰ σοῦ συστήσω· γράψε ἐδῶ σὲ κανένα μεγάλο Βιβλιοπωλεῖο, Κολάρου, Ἐλευθερουδάκη, Δημητράκου· θὰ σοῦ στείλουν καταλόγους καὶ θὰ ἰδῇς·) **Πρόμαχον τῆς Ἐλευθερίας** (ἂν παρακολουθῇς τὴν Ἀλληγογραφίαν, θὰ εἶδες πῶς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀπάντησα τελευταῖα σὲ κάποιον πού μὲ εἶχε ρωτήσει·) **Ἰδανικὸ** (πολὺ ὠραῖο τὸ γράμμα σου· δὲν σοῦ ἀπαντῶ ὁμῶς, γιατί γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα σκοπεῖ νὰ σᾶς γράψῃ μιὰ Ἐπιστολὴ ὁ κ. Φαίδων·) **Ἀγγέλαν Μ. Γάγκα** (χαίρω πού εἶσαι τόσο εὐχαριστημένη μαζί μου καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· δὲν θὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο, ν' ἀλληγογραφοῦμε;) **Ντόλλυ Παγκάλου** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· δὲν πειράζει, περιμένω·) **Βοήν Ἀνέμου** (ἔλαβα καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴν οἰσρά του·) **Γαλάζιον Κύννον** (ἔστειλα μόνο 4, γιατί τώρα τιμῶνται δρ. 1, 20 τὸ ἕνα·) **Ἐλληνηκὸν Ἀετὸν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 22 Ἀπριλίου, θάπαντῇσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 273ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τοῦτου δεκταὶ μέχρι τῆς 4 Ἰουλίου.

303. Δεξιόγραφος

Προστακτικὴ τὸ πρῶτό μου
Στὴ γλῶσσα τὴν κοινή·
Αὐτὸς πού πίνει, τ' ἄλλο μου,
Κι' εἶν' ἴσως μεθυσμένος...
Μὰ καὶ τὰ δύο μαζί
—Παράξενο κι' ἀπίστευτο—
Τρανὸς ἱερωμένος!

Παπαρούνα

304. Μεταγραμματισμός

Τὸ βιβλίο πού κρατοῦσα
Καὶ μιὰ λέξη ἐκεῖ ζητοῦσα,
Ἐάφνου ἀλλάζει τάχικόν,
Καὶ στὴ θέσῃ του ἕνα Κράτος
Βλέπω ἀμερικανικόν.

Γολιάδ

305. Τονόγραφος

Ἀντί γιὰ ὀξεῖα στὴ λήγουσα
Περισπωμένη βάζω
Λύτη, στὴν παραλήγουσα,
Κι' ἀπὸ τὸ ξύλο τὸ σεμνόν,
Εὐθύς σοῦ παρουσιάζω
Ἀντρίκιο ὄνομα κοινόν.

ὑπερασπιστῆς τῆς Πατρίδος

306. Ἀναγραμματισμός

Τὸ πλοῖο σ' αὐτὸ θάραξη,
Μ' ἂν τὰ στοιχεῖα ταράξη,
Πλοῖο πού καὶ θὰ πέσῃ,
Νὰ βγῇ δὲν θὰ μπορέσῃ.
Καὶ μὴ ἄλλη διαφορά·
Γλυκὰ νερά στὸ ἕνα,
Μὰ στ' ἄλλο εἶν' ἄλμυρά.

Παῦλος Αἰμίλιος

307. Πυραμῖς

+
+
+
+
****+****
*****+*****

Ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειράν: σύμφωνον, υἱὸς τοῦ Ἰακώβ, νῆσος ἐκ τῶν Κυκλάδων, κράτος τῆς Ἀφρικῆς, υἱὸς τοῦ Δαυὶδ. Οἱ σταυροὶ καθέτως πτηνὸν θαλάσσιον.

Χρήστος Λαλιώτης

308. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 6 = Ἀστρονόμος
2 1 8 5 6 = Ζῶον χρήσιμον
3 4 5 6 6 3 = Ἀρχαία βασίλισσα
4 9 8 5 6 = Νῆσος
5 7 5 8 9 = Τοῦ κινήματογράφου
6 7 1 8 5 6 = Δύναμις
7 1 2 5 6 = Ὄρα
8 3 8 4 9 = Πόλις τῆς Γαλλίας
9 2 5 6 4 2 3 4 5 6 = Ἐμπροσθέν
Τρίο Κορτεζίνο

309-313. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματιθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι.

ἔλος, εἰς, ἄρμα, αἴσιος, ἀκρίς.
Θάλης Βλαστός

314. Τριπλῇ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Τιτανίδα, δίδουσαν ἐνίοτε τὸν ὄνομα τῆς εἰς τὴν Σελήνην· τὰ δὲ δευτέρα γράμματα συνώνυμον τῆς μεγάλης ἀνέσεως καὶ εὐδαιμονίας· καὶ τὰ τρίτα ἀρχαίαν πόλιν τῆς Ἀσιατικῆς ἢ ὀνομασθῇ καὶ ποταμός.
1, Συναίσθημα δειλῶν· 2, Στρατηγὸς τῆς Π. Γραφῆς φονευθεὶς ὑπὸ γυναικός· 3, Ἀρχαῖος λυρικὸς φονευθεὶς ὑπὸ ληστών· 4, Βασιλεὺς βαλκανικοῦ Κράτους· 5, Προφήτης.

Παναχαϊκὸν

315. Φωνηεντόλιπον

* - δλ - ντρπ - δν - χ
Ἀσκληπιός

316. Γεῖφος

τις	τις	σο	σο	ε	ε
τις	ιπ	σο	σοῦ	κ'	
τις	τις	σο	σο	ε	ε
τις	τις	σο	σο	ε	ε

Ἀλεξανδρινὸν Ζιζάνιο

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 8

87. Κομήτης (κώμη, τίς).—88. Τολύπη-λύπη.—89. Ἰέρων-Νέρων.—90. Ὁ Γαλιλαῖος, ἡ Γαλιλαία.—91.

Κ Α Ι Ρ Ο Ν 92-96. Διὰ τοῦ Π Ε Τ Ρ Ο Σ Μ: μέλας, Σῆμ, Μ Α Ρ Κ Ο Σ λινός, τόμος, (ἡ

Λ Ε Υ Κ Α Σ μόνος), ἄνεμος. Λ Ο Υ Κ Α Σ 97. Τ Α Π Α Θ Η - Η Ρ Ο Δ Η Σ Μ Α Τ Α Μ Α Θ Η - Α Γ Γ Λ Ι Α Μ Α Τ Α (ἡ ἀνά-

γνωσις κατὰ στίχον ἐκ τῶν ἀνωβουστρου- Π Α Τ φηδόν. Π Α Τ ρ α ρ χ η ς, Ἀ Θ Η - Α Θ Η ν αῖ ς, Τ Α Μ ε ς ς, Ἀ Μ Α ς ς,

Τ Α Μ Μ Η Θ ὤμνη, Ἀ Τ Α λάντη).—98. Α Μ Α Ὅπου φτάνει τὸ χέρι σου

Μ Η Θ κρέμας τὸ καλάθι σου.—99. Α Τ Α Μ έ ς ς εἶσαι, Κ Ὑ ρ ι ε. (μὲ γα-

σι, σὲ κηρ υἱέ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΕ'—201]

Φράντς Δίστ, ἀρκετὸ καιρὸ χάρηκας μὲ τὴν πλάνη σου. Τώρα ὁμῶς σοῦ λέγω ὅτι κάνεις λάθος. Μπορεῖς νὰ πληροφορηθῇς καλύτερα καὶ νὰ διαφύγῃς τὴν ἀγγελία σου. **Φρὴντριχ Σοπὲν**

[ΑΕ'—202]

Ξανθὴ Χωριατοπούλα—Ἄννα Τζουλιὰ-δου. Σ' ἄρεσε; **Φρὴντριχ Σοπὲν**

[ΑΕ'—203]

Ποιοὶ καὶ ποιῆς θὰ δεχθοῦν ν' ἀλληλο-γραφῇσουν καὶ ν' ἀνταλλάξουν Μ. Μυστικά μ' ἕνα νέο διαπλάσσοπολο; Ὁποῖος θέλει, ἄς στείλῃ: Γ. Βασιλάκη, δὲς Ἀνδρομέδας, Παγκράτι, Ἀθήνας, διὰ: **Ἀττινὸν Ἄλας**

[ΑΕ'—204]

Ἀμιλλα, ἡ ταπεινὴ μας ἀποκάλυψις ἡμᾶς ἀνύψωσε ἀκόμη περισσότερο. Ἐπειδὴ δὲ ξέρατε καλὰ ὅτι γνωρίζομεν καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέλη σας, τὰ ἀποκαλύψατε (τί ἀνοησία) μόνοι σας. Λησμονήσατε ὁμῶς τὴν Ἀνθισμένη Λυγαρίαν—Κοντοπούλου, Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ—Σαράτση καὶ τὸν Ἰππότην τῶν Ρόδων—Βουρβίδη (ἀκροατής). Ὅσο γιὰ τὴν Κεφαλλωνιτοπούλα, μάθαμε ὅτι σᾶς ἐγκατέλειψε ἀπλάχως. **Τρελλοπαρέα**

[ΑΕ'—205]

Ολιβιέρ Κρόμβελ, καθ' ἑβδομάδα ἀλλάζει καταστατικόν;... Πόσα ἦταν τὰ λεπτὰ 1580 ἢ 1430;... Ἀκόμη δὲ μάθατε νὰ συντάσσετε ἀγγελία;

Τρελλοπαρέα

[ΑΕ'—206]

Τζωρτζ Ράφτ, χρόνια πολλά. **Ἀελλώ, Πουπέ, Μικρόμυαλο**

[ΑΕ'—207]

Παραιτούμεθα ἀπὸ τὸν περὶφημον σὺλλον **Ἀμιλλα**, διότι ἀποβλέπει εἰς τόσον! ὕψηλόν! σκοποῦς! πού δὲν μπορούμε νὰ τοὺς φθάσουμε.

Μικρὴ Αἰγυπτία, Σίγφριντ, Ὀνειροπλέχτρα, Μυστηριώδης Ντέτεκτιβ.

[ΑΕ'—208]

Διαπλάσσοπολα, τὰ μάθατε; ὁ σὺλλον **Ἀμιλλα** κάθε τρεῖς μῆνες ἀλλάζει καταστατικόν. Χά, χά, χά, χά!

Μικρὴ Αἰγυπτία

[ΑΕ'—209]

Ολιβιέρ Κρόμβελ, ἐθεάθης τὴν Κυριακὴν στὴν ἐκκλησίαν... Ἀλλὰ, δυστυχῶς μὲ ξένες πλάτες!... Τώρα σὲ θέλω νὰ δεῖξῃς τὴν ἀξία σου.

Μυστηριώδης Ντέτεκτιβ

[ΑΕ'—210]

Προθεσμία Διαγωνισμοῦ (ΑΕ'—196) ἔως τῆς 25 Μαΐου.

Σύλλογος Ἀρασκειάδων Ψυχικοῦ

[ΑΕ'—211]

Κατόπιν μιᾶς παρεξηγήσεως, ἡ ὁποία προσωπικῶς ἀφορᾷ τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου **Ἀμιλλα**, μερικὰ μέλη ἀπαχώρησαν ἀπὸ τὸν Σύλλογον. Ἵσως θελήσουν νὰ ἰδρῶσουν ἄλλον καὶ, γιὰ νὰ τὸν ρεκλαμάρουν, θὰ δυσφημήσουν τὴν **Ἀμιλλα**, πού τόσο πρῶτα τὴν ἐξεθεαίξαν. Ἀς ξέρουν ὁμῶς ὅλα τὰ Διαπλάσσοπολα-ες, ὅτι ὅλα αὐτὰ «ὑφανκὲς εἰσι». **ἈΜΙΛΛΑ**

[ΑΕ'—212]

Πρωτοπαίονοντας στὸν Διαπλάσσοπολόν, στέλλω ἕνα ἐγκάρδιον χαρτισμὸ σ' ὅλους-ες. **Ὁ κ. Ἀσφορ**

[ΑΕ'—213]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικά μὲ ὅλους-ες. Γράφατε: Τρ. Μποχώρη, Βασιλίσσης Σοφίας 109·Α, Πειραιᾶ, διὰ: **Γαλάζιον Κύννον**